

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

Nacrt Prijedloga zakona br. ____

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH
AKTIVNOSTI, IZBORNE PROMIDŽBE I REFERENDUMA**

Zagreb, ožujak, 2015.

PRIJEDLOG ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI, IZBORNE PROMIDŽBE I REFERENDUMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 6. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/14.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Financiranje političkih aktivnosti i izborne promidžbe uređeno je Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe („Narodne novine“, br. 24/2011., 61/2011., 27/2013. i 2/14. – Odluka Ustavnog suda RH), (u daljnjem tekstu: Zakon). Zakonom je uređeno financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata te proračunsko financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s lista grupe birača. Utvrđeni su izvori financiranja, uređen je način financiranja putem donacija, uređeno je pitanje zabrane financiranja i pogodovanja, provedbe nadzora i revizije, javnog objavljivanja financijskih izvještaja, izvješća o donacijama i o troškovima izborne promidžbe, o cijenama medijskog oglašavanja izborne promidžbe te su utvrđene administrativne i prekršajne sankcije za kršenje odredbi Zakona.

Zakon je do sada primijenjen na parlamentarnim izborima 2011. godine, na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske 2013. godine te na lokalnim izborima u svibnju 2013. godine, na kojima je Zakon doživio najširu primjenu zbog velikog broja subjekata koji su obveznici primjene Zakona. Osim u provedbi izbora, Zakon se kontinuirano primjenjuje u odnosu na redovito godišnje financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s lista grupe birača.

Iako je Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, od stupanja na snagu osnovnog teksta Zakona („Narodne novine“ br. 24/11.) izmijenjen dva puta - Zakonom o izmjenama i dopunama Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe („Narodne novine“ broj 61/2011.) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe („Narodne novine“ broj 27/2013), kojima je unaprijeđen sustav financiranja političkih aktivnosti i izborne promidžbe, u daljnjoj provedbi Zakona, osobito na lokalnom nivou i tijekom proteklih lokalnih izbora, uočeni su određeni problemi i nedostaci, koji zahtijevaju daljnja poboljšanja i cjelovitije uređenje zakonodavstva.

S obzirom na opsežnost potrebnih promjena u području financiranja političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojima se uvelike mijenja priroda dosadašnjih odnosa, a ujedno se reguliraju nova područja, predlaže se donošenje cjelovitog novog Zakona kojim se na jedinstven i sustava način uređuje pitanje financiranja političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.

Nedostaci koji su uočeni u provedbi Zakona odnose se na široki krug subjekata na koje se Zakon odnosi i na nemogućnost provedbe učinkovitog nadzora nad svim subjektima, osobito na lokalnom nivou. Također je uočeno da odredbe koje se odnose na financiranje članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imaju otežanu provedbu u praksi, najvećim dijelom zbog nametnute obveze članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, da pored obavljanja svoje političke dužnosti kao vijećnici, otvaraju poseban račun za financiranje svoje redovite godišnje političke aktivnosti putem donacija i iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, da vode poslovne knjige, da donose godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu, program rada za mandatno razdoblje, da vode evidencije o donacijama, da dostavljaju izvješća o donacijama nadzornim tijelima, odnosno obavijesti da nisu primili donacije, da sastavljaju i podnose financijske izvještaje i niz drugih obveza vezanih u financiranje njihove vjećničke dužnosti, a velikom većinom, članovi predstavničkih tijela jedinica samouprave izabrani s liste grupe birača ne primaju donacije, a brojni su bili i upiti tih članova o mogućnosti da se odreknu i financiranja iz proračuna. S druge strane, brojnim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, nametnute se dodatne obveze osiguravanja sredstava za redovito godišnje financiranje članova predstavničkih tijela izabranih s liste grupe birača, koje neke od njih nisu mogle redovito izvršavati.

Prema izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2012. godinu (iz prosinca 2013. godine), u predstavničkim tijelima 277 lokalnih jedinica bilo je 867 nezavisnih članova koji su izabrani s nezavisnih lista. Od navedenih članova, 290 nije dostavilo financijske izvještaje Državnom uredu za reviziju, a 281 ih je izvan propisanog roka dostavilo financijske izvještaje ili izjavu (umjesto financijskih izvještaja) u kojoj su navedeni podaci o njihovom financijskom poslovanju. U odnosu na objavljivanje financijskih izvještaja, od navedenih 867 članova, njih 338 nije objavilo financijske izvještaje (ili izjave umjesto financijskih izvještaja), 102 su izvan propisanog roka objavili financijske izvještaje (ili izjave umjesto financijskih izvještaja), dok ih 294, na pisani zahtjev Državnog ureda za reviziju, da dostave popunjene i ovjerene izjave o dostavi i objavi financijskog izvještaja i drugih dokumenata, uopće nije dostavilo tražene izjave. Iz navedenih podataka vidljivo je da više od 60% članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, ne ispunjava ili ne ispunjava uredno obveze propisane Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Nadalje, u usporedbi s drugim državama članicama Europske unije, prema podacima objavljenim na internetskim stranicama Međunarodnog instituta za demokraciju i pomoć pri izborima /*The International Institute for Democracy and Electoral Assistance (International IDEA)*/, u državama članicama Europske unije pravo na godišnje financiranje imaju samo političke stranke, osim u Hrvatskoj, u kojoj pravo na godišnje financiranje iz državnog proračuna imaju i nezavisni zastupnici, odnosno iz lokalnog proračuna članovi predstavničkog tijela jedinica samouprave izabrani s liste grupe birača i osim u Danskoj u kojoj i političke stranke i nezavisni kandidati, koji ispunjavaju propisane uvjete za godišnje javno financiranje, imaju pravo na određena novčana sredstva.

Slijedom svega navedenog, prijedlogom ovog Zakona predlaže se utvrditi da se nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu odreći prava na financiranje iz proračuna, pisanom izjavom ovjerenom kod javnog bilježnika, te da oni koji su se odrekli prava na financiranje iz proračuna te svoju

političku aktivnost ne financiranju niti iz drugih zakonom dopuštenih izvora, nisu dužni otvoriti poseban račun za redovito godišnje financiranje.

Također, za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrane s liste grupe birača, obveza sastavljanja financijskih izvještaja i vođenja poslovnih knjiga, utvrđuje se samo u slučaju ako su u poslovnoj godini za koju se sastavlja financijski izvještaj ostvarili prihode veće od 5.000,00 kuna, a obveza podnošenja polugodišnjeg izvješća o donacijama utvrđuje se samo ako su u prvih šest mjeseci primili donacije u ukupnoj vrijednosti većoj od 5.000,00 kuna. Ujedno se utvrđuje obveza jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da po završetku poslovne godine, a najkasnije do 01. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, objave na svojim web stranicama izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna te jedinice za redovito godišnje financiranje svakog člana predstavničkog tijela te jedinice izabranog s liste grupe birača.

Predloženim rješenjima osigurati će se učinkovitiji nadzor (značajnim smanjenjem broja subjekata nadzora), omogućiti će se članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranim s liste grupe birač, koji ostvaruju godišnje prihode za redovito godišnje poslovanje u iznosu jednakom ili manjem od 5.000,00 kuna, da bez dodatnih opterećenja mogu nesmetano obavljati svoje političke aktivnosti.

Radi izbjegavanja brojnih nedoumica u praksi, Prijedlogom zakona se također predlaže utvrditi da jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članu predstavničkog tijela izabranom s liste grupe birača, koji nije otvorio poseban račun u propisanom roku, nije dužna isplatiti sredstva za redovito godišnje financiranje za razdoblje u kojem poseban račun nije bio otvoren. Kako je Zakonom propisana obveza jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da sredstva za redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinice doznačuje članovima predstavničkog tijela izabranim s liste grupe birača tromjesečno u jednakim iznosima, te je propisana novčana kazna za prekršaj za jedinicu samouprave koja sredstva ne doznačuje redovito, a koju obvezu jedinica nije mogla ispuniti ako član predstavničkog tijela prethodno nije otvorio poseban račun, te se unatoč tome, zbog neizvršenja svoje obveze nalazila u prekršaju, predloženim rješenjem jedinica samouprave se oslobađa obveze isplate sredstava za period u kojem poseban račun nije bio otvoren.

Zakonom je određeno da u slučaju ako nezavisni zastupnik u Hrvatskome saboru izabran s nezavisne liste, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, nakon konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkog tijela jedinice samouprave, postane član političke stranke koja participira u Hrvatskome saboru, odnosno u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, sredstva za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostaju tom zastupniku, odnosno članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te se na istog i nadalje primjenjuju sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na nezavisne zastupnike, odnosno članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača. To znači da su u obvezi i nadalje imati svoj poseban račun za redovito godišnje financiranje, donositi godišnji program rada, financijski plan, program rada za mandatno razdoblje, voditi poslovne knjige, sastavljati i podnositi godišnji financijski izvještaj, polugodišnja izvješća o donacijama i izvršavati druge obveze propisane Zakonom.

Kako bi se olakšalo financijsko poslovanje i smanjile obveze nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela izabranih s liste grupe birača, koji su postali članovi političke stranke koja participira u Hrvatskom saboru, odnosno u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i smanjio broj subjekata nadzora, što doprinosi učinkovitijem nadzoru, a uz zadržavanje istih standarda transparentnosti, Prijedlogom ovog zakona predlaže se da u navedenom slučaju sredstva za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pripadaju političkoj stranci čiji je on postao član i doznaju se na žiro račun političke stranke, što znači da sva prava i obveze temeljem financijskog poslovanja prelaze na političku stranku.

Kao mjera za poticanje ravnomjerne zastupljenosti spolova u Hrvatskome saboru, odnosno predstavničkom tijelu jedinice, Zakonom je predviđeno da političkim strankama, za svakoga izabranog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice samouprave, podzastupljenog spola, pripada i pravo na naknadu u visini od 10% iznosa predviđenog po svakom zastupniku, odnosno članu predstavničkog tijela, za redovito godišnje financiranje. To pravo Zakonom je predviđeno samo za političke stranke, a ne i za nezavisne zastupnike, odnosno članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrane s liste grupe birača, čime su nezavisni zastupnici, odnosno članovi predstavničkih tijela jedinica samouprave izabrani s liste grupe birača, stavljeni u neravnopravan položaj u odnosu na političke stranke.

Kako je Zakonom o ravnopravnosti spolova („Narodne novine“ broj 82/08. i 138/12.) u članku 15. utvrđena obveza, ne samo političkih stranaka, već i drugih ovlaštenih predlagatelja, da prilikom utvrđivanja i predlaganja liste kandidata/tkinja za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i za izbor članova u Europski parlament, poštuju načelo ravnopravnosti spolova i vode računa o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca na izbornim listama, Prijedlogom ovoga zakona se predlaže da se pravo na povećanje naknade za podzastupljeni spol, kao poticajna mjera ravnomjerne zastupljenosti spolova, utvrdi ne samo za političke stranke, već i za nezavisne zastupnike, odnosno nezavisne članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrane s liste grupe birača.

Daljnja potrebna poboljšanja u sustavu financiranja političkih aktivnosti odnose se na proširenje primjene Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na financiranje referendumskih kampanja, koje sada nije uređeno niti jednim propisom. Kako su odluke donesene na referendumu obvezatne, te se tim odlukama može mijenjati i Ustav Republike Hrvatske, nužno je zakonski urediti način financiranja referendumskih kampanja i osigurati transparentnost i nadzor njihovog financiranja, u cilju sprječavanja moguće korupcije. Stoga se Prijedlogom ovog zakona, sukladno Prijedlogu zakona o referendumu, predlažu urediti pitanja koja se odnose na financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe. Utvrđuju se izvori i način financiranja referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe iz vlastitih sredstava i iz donacija, utvrđuje se obveza otvaranja posebnog računa za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, ograničavaju se dopušteni iznosi donacija i troškova za financiranje navedene promidžbe, uređuje se pitanje nadzora i transparentnosti financiranja, vođenja poslovnih knjiga, utvrđuje se obveza podnošenja financijskih izvještaja i izvješća o donacijama, troškovima i medijskom oglašavanju referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe nadzornom tijelu (Državnom izbornom povjerenstvu), te njihova javna objava, kao i sankcije za kršenje odredbi koje se odnose na financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

Nadzor financiranja političkih aktivnosti i izborne promidžbe ključan je za osiguranje pravilne primjene zakona, pravovremeno otkrivanje i sankcioniranje njegovih povreda, a time i sprječavanje i otkrivanje moguće korupcije. Praćenjem provedbe Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, uočene su poteškoće u provedbi nadzora uzrokovane (osim brojnosti subjekata nadzora) i načinom dostavljanja i objave financijskih izvještaja, te drugih izvješća i podataka (izvješća o polugodišnjim donacijama, o donacijama i troškovima izborne promidžbe, o medijskom oglašavanju izborne promidžbe, koji se objavljuju na različitim web stranicama subjekata nadzora, ili u različitim tiskovinama.) Financijski izvještaji dostavljaju se nadležnim tijelima (Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju), a objavljuju se u pravilu na vlastitim web stranicama subjekata nadzora, u propisnim rokovima. Nemogućnost provedbe nadzora objave financijskih izvještaja na dan isteka roka za sve subjekte nadzora, te nemogućnost utvrđivanja dana objave financijskih izvještaja na različitim web stranicama naknadnom kontrolom nakon isteka roka objave, dovodi do nejednakog postupanja prema subjektima nadzora, odnosno selektivnog sankcioniranja.

Da bi se navedeni problemi otklonili, nužno je osigurati dostavljanje financijskih izvještaja i drugih propisanih izvješća, nadležnim tijelima od strane subjekata nadzora elektronskim putem, odnosno unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, što će osigurati višestruko unaprjeđenje. Omogućiti će se učinkovitiji nadzor te jednaka primjena zakona u odnosu na sve subjekte nadzora, kao i uspostava lako pretražive baze podataka po različitim osnovama, a ujedno će se i pojednostaviti sastavljanje i podnošenje financijskih izvještaja i drugih izvješća od strane subjekata nadzora te osigurati objava istih putem navedenog informacijskog sustava za nadzor financiranja na jedinstvenom mjestu za sve subjekte (na stranicama nadzornog tijela), čime će se ujedno olakšati praćenje političkog financiranja od strane javnosti. Ujedno se utvrđuje da je za vođenje, održavanje i upravljanje informacijskim sustavom za nadzor financiranja, nadležno Državno izorno povjerenstvo.

Stoga se prijedlogom ovog Zakona predlaže da se godišnji financijskih izvještaji, polugodišnja izvješća o donacijama, financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe, izvješća o donacijama i troškovima izborne promidžbe, okvirni podaci kandidata o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu te podaci o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe, kao i financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe te izvješća o donacijama i troškovima referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, dostavljaju nadležnim tijelima elektronskim putem, odnosno unosom u odgovarajući informacijski sustav za nadzor financiranja, te da se objavljuju na web stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Slijedom toga se i sankcije subjektima nadzora predlažu utvrditi za nedostavljanje navedenih izvještaja, odnosno podataka, nadležnim tijelima (Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno godišnjih financijskih izvještaja i Državnom uredu za reviziju). Također, budući da navedene izvještaje i podatke prema Prijedlogu zakona objavljuje Državno izorno Povjerenstvo, a ne subjekti nadzora, ujedno se ukidaju administrativne i prekršaje sankcije propisane za subjekte nadzora za njihovo neobjavljivanje.

Također, radi mogućnosti učinkovitog nadzora i izricanja administrativnih sankcija koje se odnose na obustavu ili gubitak naknade troškova izborne promidžbe, Prijedlogom zakona se predlaže da se naknada troškova izborne promidžbe isplaćuje nakon objave izvješća

Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu. Izvješće Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu objavljuje se u roku od 60 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora. Također se i naknada troškova izborne promidžbe, prema sadašnjem rješenju, isplaćuje u roku od 60 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora, što znači da naknada može biti isplaćena i prije provedenog nadzora, odnosno prije nego što nadzorno tijelu utvrdi postoje li eventualne povrede Zakona zbog kojih bi trebalo obustaviti isplatu naknade troškova izborne promidžbe. Kako bi se ova neusklađenost riješila, Prijedlogom zakona se predlaže da se naknada troškova izborne promidžbe isplaćuje u roku od 30 dana nakon objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu.

Zakonom je uređeno pitanje redovitog godišnjeg financiranja iz državnog proračuna odnosno iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznos sredstava koji se osigurava u državnom proračunu za redovito godišnje financiranje određen je Zakonom, u iznosu od 0,05% ostvarenih rashoda poslovanja iz prethodno objavljenog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna. Međutim, rashodi u državnom proračunu ne mogu biti osnovica za dodjelu sredstava pojedinim proračunskim korisnicima pa tako niti političkim strankama. U rashodovnoj strani je čitav niz rashodnih stavaka (mirovine, subvencije, pomoći, donacije, rashodi za nabavu nefinancijske imovine, financijski rashodi po osnovu otplate kredita i kamata i dr.) čije povećanje ne može biti razlog povećanja sredstava političkim strankama. Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže utvrditi da se sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka osiguravaju u državnom proračunu u iznosu od 0,08% ostvarenih poreznih prihoda, a najviše do iznosa od 50.000.000 kuna. Na ovaj način osigurati će se približno isti iznos za financiranje političkih stranaka kao što je bilo i proteklih godine, a koji se ujedno predlaže i kao maksimalni iznos koji će se dodjeljivati političkim strankama.

Zakonom nije određen iznos sredstava koji je za redovito godišnje financiranje u proračunu dužna osigurati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, već o visini navedenog iznosa samostalno odlučuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Kako bi se osigurali minimalni zajednički standardi u financiranju iz lokalnog proračuna, Prijedlogom ovog zakona predlaže se utvrditi da visina sredstava koja se osigurava u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje, ne može biti određena u iznosu manjem od 1.000.00 kuna godišnje po članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zakonom se također uređuje načina raspoređivanja sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te je utvrđeno da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Budući da broj zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela pojedine političke stranke, u trenutku konstituiranja i u trenutku proglašenja konačnih službenih rezultata izbora, nije nužno jednak, to broj zastupnika odnosno članova predstavničkog tijela pojedine političke stranke, u trenutku konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkog tijela jedinice samouprave, ne odražava nužno pravu volju biračkog tijela. Stoga se Prijedlogom ovoga zakona predlaže da se sredstva za redovito godišnje financiranje iz proračuna raspoređuju političkim strankama razmjerno broju

njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku proglašenja konačnih službenih rezultata izbora, a ne u trenutku konstituiranja. Na ovaj način osigurati će se da se raspoređivanje sredstava poreznih obveznika, odnosno sredstava iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u potpunosti uskladi sa rezultatima izbora, što jedino odražava pravu volju biračkog tijela.

Zakonom se uređuje pitanje financiranja izborne promidžbe iz vlastitih sredstava i iz donacija, međutim Zakonom nije posebno definirano što se u smislu ovoga Zakona smatra izbornom promidžbom te što se smatra vlastitim sredstvima. Radi izbjegavanja nedoumica u provedbi Zakona, Prijedlogom ovoga zakona predlaže se utvrditi što se smatra izbornom promidžbom u smislu ovoga Zakona, te što se smatra vlastitim sredstvima nezavisne liste, odnosno liste grupe birača, te kandidata.

Obzirom da je Zakonom zabranjeno financiranje političkih stranaka od strane neprofitnih organizacija, u praksi nastaju nedoumice u svezi povrata financijskih sredstava između političkih stranaka u koaliciji u slučaju ako je jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, iz vlastitih sredstava uplaćenih na poseban račun za financiranje izborne promidžbe podmirila troškove izborne promidžbe za druge političke stranke u koaliciji. Stoga se Prijedlogom zakona uređuje pitanje povrata sredstava utrošenih za izbornu promidžbu između političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu te se predlaže da povrat iznosa sredstava koja je prema međusobnom sporazumu bila dužna podmiriti pojedina politička stranka, ta stranka može izvršiti uplatom na središnji račun političke stranke koja je podmirila zajedničke troškove i da se navedena uplata ne smatra donacijom. Na ovaj način omogućiti će nesmetani povrat sredstava uložених u izbornu promidžbu, između političkih stranaka u koaliciji.

Zakonom je uređeno pitanje raspolaganja sa neutrošenim sredstvima donacija koja preostanu na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe, do dana zatvaranja računa, međutim nije uređeno pitanje raspolaganja sa preostalim neutrošenim sredstvima naknade troškova izborne promidžbe, koja se također uplaćuju na poseban račun za financiranje izborne promidžbe. Stoga se Prijedlogom zakona predlaže na jedinstven način urediti pitanje raspolaganja sa svim sredstvima preostalim na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe (vlastitim sredstvima, sredstvima donacija i sredstvima naknade troškova izborne promidžbe) koja nakon završetka svih transakcija sukladno ovom Zakonu preostanu na posebnom računu do dana njegova zatvaranja. Predlaže se utvrditi da su političke stranke dužne navedena preostala sredstva sa svojih posebnih računa za financiranje izborne promidžbe, uplatiti na središnji račun političke stranke, a osobe ovlaštene za zastupanja nezavisne liste, nositelji liste grupe birača te kandidati dužni su preostala neutrošena sredstva sa svojih posebnih računa za financiranje izborne promidžbe vratiti uplatiocima, razmjerno uplaćenom iznosu. Ujedno je u odnosu na raspolaganje sa preostalim sredstvima za naknadu troškova izborne promidžbe kandidata koje je kandidirala politička stranka, zadržano dosadašnje rješenje, koje se ovim Prijedlogom zakona predviđa kao izuzetak, prema kojem kandidati koje je kandidirala politička stranka, mogu naknadu troškova izborne promidžbe, odnosno preostali iznos te naknade uplatiti na središnji račun političke stranke koja ih je kandidirala te da se navedena uplata ne smatra donacijom.

Zakonom je određeno da se na iznos sredstava koji politička stranka uplati na poseban račun kandidata kojeg je kandidirala, ne odnose odredbe o ograničenju iznosa donacija. Radi izbjegavanja nedoumica koje su se javile u provedbi Zakona, u odnosu na mogućnost davanja donacija u obliku proizvoda i usluga kandidatu od strane političke stranke koja ga je

kandidirala, Prijedlogom zakona predlaže se precizirati da se na iznos sredstava koja politička stranka uplaćuje na poseban račun kandidata kojeg je kandidirala kao i na donacije u obliku proizvoda ili usluga koje osigurava politička stranka koja je predložila kandidata ne odnose odredbe o ograničenju iznosa donacija, o ograničenju roka prikupljanja donacija te o zabrani financiranja od strane političkih stranaka kao neprofitnih organizacija.

Zakonom je propisano ograničenje ukupnog iznosa troškova izborne promidžbe te je propisano da ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidacijskoj listi na izborima za članove za Europski parlament ne smije prelaziti iznos veći od 1.500.000,00 kuna. Procjenjuje se da je u odnosu na značaj ovih izbora i u odnosu na ukupno dozvoljeni iznos troškova izborne promidžbe na ostalim izborima, propisani iznos ograničenja prenizak te se predlaže da se ukupan iznos dozvoljenih troškova izborne promidžbe na izborima za članove za Europski parlament poveća sa dosadašnjih 1.500.000,00 na 4.000.000,00 kuna.

Državno izborno povjerenstvo je prema Zakonu nadležno za nadzor financiranja izborne promidžbe i za nadzor godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja te je propisano da javno objavljuje izvješće o nadzoru poštivanja odredbi Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu. Međutim, Zakonom nije utvrđena obveza Državnog izbornog povjerenstva da sastavlja izvješće o provedenom nadzoru godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja. U cilju jačanja transparentnosti i podizanja javne svijesti o važnosti pravilnog financiranja političkih stranaka, Prijedlogom zakona se također predlaže da Državno izborno povjerenstvo podnosi Hrvatskome saboru izvješće o obavljenom nadzoru godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, te da navedeno izvješće također javno objavljuje na svojoj web stranici.

Prijedlogom zakona također se daje ovlast Državnom izbornom povjerenstvu da osim uputa o primjeni ovoga Zakona u vezi financijskog izvještavanja o financiranju izborne promidžbe, također daje i upute o financijskom izvještavanju o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

Zakonom su predviđene administrativne i prekršajne sankcije za kršenje odredbi Zakona pri čemu se prekršajne sankcije izriču neovisno o administrativnim sankcijama. Time se političke stranke i ostali obveznici primjene Zakona, za isto djelo kažnjavaju dva puta (administrativno i prekršajno). Kako se administrativne sankcije odnose, između ostalog i na gubitak naknade troškova izborne promidžbe, odnosno na gubitak određenog dijela sredstava za redovito godišnje financiranje, u osnovi se također svode na novčano kažnjavanje, koje je daleko iznad dopuštenog iznos novčane kazne koja se može izreći prema odredbama Prekršajnog zakona. (Prema članku 33. Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj 107/07. i 39/13.), za prekršaje propisane zakonom, za počinitelja prekršaja pravnu osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu većem od 1.000.000,00 kuna). Povrede za koje su prema Zakonu predviđene i administrativne i prekršajne sankcije, odnose se, primjerice, na nedostavljanje nadležnim tijelima i neobjavljivanje, u propisanim rokovima, izvješća o donacijama i troškovima izborne promidžbe, financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe te godišnjeg financijskog izvještaja.)

Administrativne sankcije uvedene su na temelju preporuke GRECA (Grupe zemalja za borbu protiv korupcije), koje preporuke su sadržane u Evaluacijskom izvješću o Hrvatskoj o transparentnosti financiranje stranaka, (usvojenom na 45. plenarnom sastanku u Strasbourgu, 30. studenoga - 4. prosinca 2009. godine), u kojem se pod točkom 77. navodi da postoje samo kaznene sankcije, ali ne i administrativne ili građanske sankcije te da GET ima neke dvojbe

što se tiče korisnosti samih kaznenopravnih sankcija u ovom području, zbog prirode kaznenih postupaka (teret dokaza, vrijeme potrebno za vođenje sudskog postupka) te da postojeći sustav sankcioniranja nije dovoljno fleksibilan za rješavanje manje ozbiljnih povreda zakona, poput kasnog podnošenja izvješća, nepotpunih izvješća ili primitka donacija koje su samo malo iznad praga te GET smatra da postojeće kaznenopravne sankcije treba nadopuniti administrativnim i, možda građanskim sankcijama. (Preporuka br. VI. glasila je: „uspostaviti uz postojeće kaznene sankcije, a) fleksibilnije sankcije koje se odnose na povredu propisa koji se odnose na financiranje političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, uključujući administrativne sankcije, i b) učinkovite, razmjerne i odvraćajuće sankcije za kršenje postojećih i propisa koji se tek trebaju donijeti vezanih uz financiranje izbornih kampanja sukladno različitim izbornim zakonima.“

Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-I-2986/2013 („Narodne novine“ broj 2/2014.), ukinut je članak 42. Zakona, kojim je bila propisana administrativna sankcija gubitka prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna za razdoblje od tri mjeseca, zbog neobjavlivanja godišnjeg financijskog izvještaja u propisanom roku. U točki 15. navedene Odluke, Ustavni sud navodi da je zakonodavac slobodan, u provedbi ove odluke, sam procijeniti opravdanost i svrsishodnost daljnjeg kumuliranja prekršajnih i administrativnih sankcija za iste povrede Zakona te navodi da, ustraje li Hrvatski sabor na takvom rješenju, da je Ustavni sud dužan upozoriti na potrebu stroge razmjernosti kumulativnog (administrativnog i prekršajnog) sankcioniranja političkih stranaka za iste povrede zakona, ali i na neprihvatljivost propisivanja „administrativnih sankcija“ iza kojih bi se zapravo krila (još jedna) prekršajna kazna.

Kako bi se izbjeglo da političke stranke i drugi obveznici primjene zakona, za istu povredu zakona budu istovremeno kažnjeni sa dvije kazne (administrativnom i prekršajnom), Prijedlogom zakona se predlaže da se za povrede zakona za koje je istovremeno predviđena i administrativna i prekršajna sankcija, prekršajne sankcije izriču samo onda ako za isto djelo nije izrečena administrativna sankcija. Primjerice, obveznici primjene zakona su sve političke stranke, dakle i one koje nisu zastupljene u Hrvatskome saboru ili u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pa se njima, primjerice, za nedostavljanje godišnjih financijskih izvještaja ne može izreći administrativna sankcija, budući da ne primaju naknadu iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice samouprave, čija se isplata administrativnom sankcijom obustavlja ili gubi u određenom razmjernom dijelu, te se takvoj političkoj stranci može izreći samo prekršajna sankcija.

Prijedlogom zakona se također za manje ozbiljne povrede zakona koje se odnose na zakašnjenje u dostavi godišnjeg financijskog izvještaja i polugodišnjeg izvješća o donacijama predlaže utvrditi administrativna sankcija privremene obustave isplate sredstava iz proračuna, te ako politička stranka, niti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o privremenoj obustavi, ne dostave nadležnim tijelima godišnji financijski izvještaj odnosno polugodišnje izvješće o donacijama, predlaže se utvrditi administrativna sankcija gubitka prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 0,5% po danu kašnjenja, računajući od ukupnog iznosa sredstava koji im pripada za redovito godišnje financiranje iz proračuna.

Time se administrativna sankcija za manje ozbiljne povrede zakona, utvrđuje razmjerno povredi, odnosno broju dana zakašnjenja u dostavljanju propisanih izvještaja.

Prijedlogom zakona se također dopunjuje administrativna sankcija koja se odnosi na kršenje odredbi zakona o financiranju izborne promidžbe, te se utvrđuje da se u slučaju obustave isplate naknade troškova izborne promidžbe, zbog nedostavljanja izvješća o donacijama i troškovima izborne promidžbe i financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe u propisanim rokovima, umanjuje iznos isplate naknade troškova izborne promidžbe razmjerno vremenskom razdoblju zakašnjenja, za razliku od dosadašnjeg rješenja koji uz obustavu isplate do urednog ispunjenja obveze nije predviđao i razmjerno umanjenje isplate, te sankcija nije bila učinkovita.

Zakonom nije uređeno pitanje na koji se način izriču administrativne sankcije političkim strankama koje su istovremeno zastupljene u Hrvatskome saboru i u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno u više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno da li se obustava ili određeni gubitak isplate sredstava na redovito godišnje financiranje u takvim slučajevima izriče u odnosu na isplatu sredstava iz državnog proračuna ili i iz proračuna svih jedinica samouprave u kojima je politička stranka zastupljena. Radi popunjavanja pravne praznine, ovim Prijedlogom zakona predlaže se utvrditi da se političkim strankama koje su istovremeno zastupljene u Hrvatskome saboru i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, izriče obustava isplate, odnosno gubitak prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, a političkim strankama koje su zastupljene u više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a nisu istovremeno zastupljene i Hrvatskome saboru, izriče se obustava, odnosno gubitak prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima je odnosna politička stranka zastupljena.

Prijedlogom zakona također se predlaže utvrditi da sve administrativne sankcije izriče Državno izborno povjerenstvo, za razliku od dosadašnjeg rješenja, prema kojem je administrativne sankcije koje se odnose na obustavu odnosno gubitak prava na financiranje iz državnog proračuna, donosio Odbor za ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, a odluku o obustavi, odnosno gubitku prava na redovno godišnje financiranje iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Utvrđivanjem da sve administrativne sankcije izriče Državno izborno povjerenstvo, osigurati će se da se tijelu koje provodi nadzor, ujedno osiguraju i potrebni instrumenti sankcioniranja.

Prijedlogom zakona predlaže se utvrditi prekršajna sankcija za političke stranke, koje ne vode poslovne knjige sukladno ovom Zakonu. Ova je odredba izmjenom Zakona brisana iz razloga usklađenja s Kaznenim zakonom, no kako se u provedbi Zakona utvrdilo da se prema Kaznenom zakonu sankcionira subjekte koji uopće ne vode poslovne knjige, a ne one koji ih vode na drugačiji način od propisanog, potrebno je ovim prijedlogom Zakona, utvrditi navedenu sankciju.

Prijedlogom zakona ujedno se predlaže smanjenje iznosa svih novčanih kazni za prekršaje predviđene Zakonom. U primjeni Zakona, propisani iznosi novčanih kazni, osobito na lokalnom nivou, pokazali su se potpuno nerazmjernima u odnosu na djela za koja su propisani i to u znatno većim iznosima od iznosa sredstava koja su članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarivali za redovito godišnje financiranje iz proračuna.

Prijedlogom zakona također se predlaže da u slučaju kada se neutrošena sredstva preostala na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe ne rasporede na propisani način, odnosno kada se preostala sredstva na posebnom računu za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe ne vrate uplatiocima, novčana kazna za prekršaj izriče se osim u slučaju ako je iznos sredstava preostalih na posebnom računu manji od 2.000,00 kuna.

Prijedlogom zakona također se predlaže, radi usklađenja sa Prekršajnim zakonom, novčane kazne koje su dosadašnjim Zakonom utvrđene u postotku, utvrditi u apsolutnim iznosima.

Prijedlogom zakona ujedno se predlaže terminološko usklađivanje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, (koji je donesen na sjednici Hrvatskog sabora od 13. veljače 2015. godine).

To su uglavnom osnovna pitanja koja se predlaže urediti ovim Prijedlogom zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona u državnom proračunu Republike Hrvatske osigurana su sredstva za razvoj, uspostavu, korištenje i održavanje informacijskog sustava putem kojeg će obveznici primjene ovoga Zakona dostavljati nadležnim tijelima godišnje financijske izvještaje, polugodišnja izvješća o donacijama, financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe, izvješća o donacijama i troškovima izborne promidžbe, okvirne podatke kandidata o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu te podatke o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe, kao i financijske izvještaje o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe te izvješća o donacijama i troškovima referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, kao i podatke o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

U državnom proračunu Republike Hrvatske osigurana su sredstva za razvoj i uspostavu informacijskog sustava u iznosu od 500.000,00 kuna, te godišnje za korištenje i održavanje informacijskog sustava, 264.000,00 kuna godišnje.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Prijedloga zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.

PRIJEDLOG ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI, IZBORNE PROMIDŽBE I REFERENDUMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje način financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata, referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, stjecanje i trošenje sredstava te nadzor i revizija.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na redovito godišnje financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika izabranih s nezavisne liste (u daljnjem tekstu: nezavisni zastupnik) i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s lista grupe birača, te na financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista, odnosno liste grupe birača i kandidata na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, za zastupnike u Hrvatski sabor, za članove za Europski parlament, za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, te za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Financiranjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra stjecanje financijskih sredstava te pružanje usluga ili davanje proizvoda bez naplate, u svrhu potpore i promicanja političkog djelovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata te trošenje financijskih sredstava, odnosno korištenje proizvoda i usluga za političko djelovanje, u skladu s ovim Zakonom.

(4) Financiranjem se u smislu ovoga Zakona, smatra i stjecanje financijskih sredstava te pružanje usluga ili davanje proizvoda bez naplate, u svrhu potpore i promicanja referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste o ovom Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

II. IZVORI FINANCIRANJA

Članak 3.

(1) Političke stranke mogu radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva stjecati prihode od imovine u svojem vlasništvu, članarine, odnosno članskog doprinosa, izdavačke djelatnosti, dobrovoljnih priloga (donacija), prodaje propagandnog materijala, organiziranja stranačkih manifestacija te iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

(2) Prihode iz izvora utvrđenih stavkom 1. ovoga članka, osim prihoda iz članarine, odnosno članskog doprinosa i organiziranja stranačkih manifestacija, mogu stjecati i nezavisni zastupnici, odnosno članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača.

(3) Političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača mogu se financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način i pod uvjetima utvrđenima ovim Zakonom.

(4) Financijska sredstva iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom iz članka 30. ovoga Zakona.

(5) Zabranjuje se trošenje financijskih sredstava iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka za osobne potrebe.

Financiranje iz sredstava državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Osiguravanje sredstava u proračunu

Članak 4.

(1) Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u iznosu od 0,08% ostvarenih poreznih prihoda iz prethodno objavljenog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, a najviše do iznosa od 50.000.000 kuna.

(2) Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužna je osigurati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u iznosu koji se određuje u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svaku godinu za koju se proračun donosi, time da visina sredstava ne može bit određena u iznosu manjem od 1.000.00 kuna godišnje po članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz proračuna

Članak 5.

(1) Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su osvojile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista.

(2) Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne regionalne samouprave imaju političke stranke koje su osvojile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača.

(3) Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s list grupe birača iz stavka 1. i 2. ovoga članka, mogu se odreći prava na financiranje iz proračuna, pisanom izjavom ovjerenom kog javnog bilježnika, koja se dostavlja Hrvatskome saboru, odnosno predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državnom izbornom povjerenstvu) i Državnom uredu za reviziju.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, nezavisni zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s list grupe birača, koji je otvorio poseban račun za redovito godišnje financiranje dužan je, u roku od 60 dana od dana podnošenja izjave iz stavka 3. ovoga članka, zatvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti te preostala sredstva, odnosno vrijednost imovine ili imovinu nabavljenu iz tih sredstava rasporediti na način propisan člankom 10. ovoga Zakona.

ALTERNATIVA -Članak 5.

(1) Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su osvojile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici.

(2) Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne regionalne samouprave imaju političke stranke koje su osvojile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a članovi izabrani s liste grupe birača ostvaruju navedeno pravo, ako tako odluči predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(U slučaju prihvatanja alternative, odgovarajuće će se izmijeniti i ostale odredbe Nacrta prijedloga zakona)

Raspoređivanja sredstava iz proračuna za redovito godišnje financiranje

Članak 6.

(1) Sredstva iz članka 4. ovoga Zakona raspoređuju se na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, odnosno za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku proglašenja konačnih službenih rezultata izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, odnosno za članove predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Ukoliko pojedinom zastupniku u Hrvatskom saboru (ili zastupnicima), odnosno članu (ili članovima) predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nakon proglašenja konačnih službenih rezultata izbora, prestane članstvo u

političkoj stranci, financijska sredstva koja se raspoređuju sukladno stavku 1. ovoga članka ostaju političkoj stranci kojoj je zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pripadao u trenutku proglašenja konačnih službenih rezultata izbora.

(3) U slučaju udruživanja dviju ili više političkih stranaka, financijska sredstva koja se raspoređuju sukladno stavku 1. ovoga članka pripadaju političkoj stranci koja je pravni sljednik političkih stranaka koje su udruživanjem prestale postojati.

(4) Ako nezavisni zastupnik u Hrvatskom saboru, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, nakon proglašenja konačnih službenih rezultata izbora, postane član političke stranke koja participira u Hrvatskom saboru, odnosno u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstva za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pripadaju političkoj stranci čiji je on postao član i doznaju se na žiro račun političke stranke.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, nezavisni zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača dužan je, u roku od 60 dana od dana stupanja u članstvo političke stranke, zatvoriti poseban račun, a preostala sredstva s tog računa uplati na račun političke stranke čiji je postao član.

Članak 7.

Za svakoga zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podzastupljenog spola, političkim strankama, nezavisnim zastupnicima, odnosno članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranima s liste grupe birača, pripada i pravo na naknadu u visini od 10% iznosa predviđenog po svakom zastupniku, odnosno članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 8.

(1) Odluku o raspoređivanju sredstava iz državnog proračuna prema članku 6. stavku 1. ovoga Zakona donosi Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora. Raspoređena sredstva doznaju se na središnji račun političke stranke, odnosno na poseban račun nezavisnog zastupnika iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, tromjesečno u jednakim iznosima. Sredstva za redovito godišnje financiranje zastupnika nacionalnih manjina koje je kandidirala politička stranka doznaju se na središnji račun političke stranke.

(2) Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prema članku 6. stavku 1. ovoga Zakona donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Raspoređena sredstva doznaju se na žiroračun političke stranke, odnosno na poseban račun člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, tromjesečno u jednakim iznosima. Ako član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije otvorio poseban račun u propisanom roku, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije mu dužna isplatiti sredstva za redovito godišnje financiranje za razdoblje u kojem poseban račun nije bio otvoren.

Poseban račun za redovito godišnje financiranje nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača i ured za obavljanje administrativnih i stručnih poslova

Članak 9.

(1) Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača dužni su najkasnije u roku od 15 dana od početka mandata otvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti, putem kojeg su dužni obavljati sve transakcije koje se odnose na redovito godišnje financiranje njihove političke aktivnosti.

(2) Poseban račun iz stavka 1. ovoga članka nisu dužni otvoriti nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača koji su se, sukladno članku 5. stavku 3 ovoga Zakona, odrekli prava na financiranje iz proračuna te svoju političku aktivnost ne financiraju niti iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

(3) Poseban račun iz stavka 1. ovoga članka je račun građana za posebne namjene (za redovito financiranje nezavisnih zastupnika, odnosno članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača) u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se primaju uplate donacija za potporu njihovog političkog djelovanja tijekom godine (osim donacija za financiranje izborne promidžbe) i uplate sredstava iz proračuna za redovito godišnje financiranje te se na taj račun ne smiju ujedno primati i druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. primici od samostalne djelatnosti ili nesamostalnog rada i dr.), a sredstva s tog računa mogu se koristiti isključivo u skladu s financijskim planom i programom rada te se ne mogu koristiti za otplatu osobnih dugovanja ili u druge privatne svrhe nezavisnog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača.

(4) U slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa iz stavka 1. ovoga članka za pokriće troškova nezavisnog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača učinjenih u privatne svrhe, nezavisni zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača dužan je vratiti iznos ovršenih sredstava, uplatom ovršenog iznosa na poseban račun iz stavka 1. ovoga članka, najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene ovrhe, odnosno najkasnije do zatvaranja posebnog računa ako je do isteka roka za zatvaranje posebnog računa preostalo manje od 8 dana.

(5) Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača mogu ustrojiti ured za obavljanje administrativnih i stručnih poslova.

(6) U odnosu na zaposlenike ureda iz stavka 5. ovoga članka nezavisni zastupnici, odnosno članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača imaju prava i obveze poslodavaca.

Zatvaranje posebnog računa za redovito godišnje financiranje i raspolaganje s neutrošenim sredstvima na računu i imovinom nabavljenom sredstvima dobivenim iz proračuna

Članak 10.

(1) Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača koji nakon isteka mandata nisu ponovno izabrani za zastupnika u Hrvatskom saboru, odnosno za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili im mandat prestane prije isteka vremena na koji su izabrani, dužni su u roku od 90 dana, od dana konstituiranja novog saziva Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno od prestanka mandata prije isteka vremena na koji su izabrani, vratiti u državni proračun, odnosno u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave:

– neutrošena financijska sredstva dobivena iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti te

– novčani iznos tržišne protuvrijednosti imovine nabavljene sredstvima dobivenim iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice (lokalne) i područne regionalne samouprave za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača iz stavka 1. ovoga članka, mogu imovinu nabavljenu sredstvima dobivenim iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice (lokalne) i područne regionalne samouprave za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti, vratiti na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Novčani iznos tržišne protuvrijednosti imovine iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka utvrđuje Ministarstvo financija prema tržišnoj vrijednosti te imovine u vrijeme povrata novčanog iznosa.

(4) Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača iz stavka 1. ovoga članka, neutrošena financijska sredstva dobivena iz donacije, mogu u roku iz stavka 1. ovoga članka donirati za opće društvene potrebe, a ako sredstva nisu donirana, podliježu oporezivanju sukladno posebnim propisima.

(5) Udio sredstava za financiranje redovite političke djelatnosti primljenih iz proračuna odnosno dobivenih iz donacija u preostalim neutrošenim financijskim sredstvima određuje se razmjerno uplaćenom iznosu.

(6) Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača iz stavka 1. ovog članka, dužni su u roku iz stavka 1. ovoga članka zatvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti.

(7) Banke kod kojih je otvoren poseban račun za redovito godišnje financiranje nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, dužne su bez odgode izvijestiti Državno izborno

povjerenstvo o otvaranju navedenog računa te o njegovu zatvaranju, te na pisani zahtjev Državnog izbornog povjerenstva ili Državnog ureda za reviziju, dostaviti im sve tražene podatke o transakcijama na tom računu.

(8) Bankom u smislu ovoga Zakona smatraju se banke koje posluju u Republici Hrvatskoj.

(9) Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nisu dužni zatvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti u slučaju mirovanja mandata, a u slučaju zatvaranja posebnog računa za vrijeme mirovanja mandata, dužni su preostala sredstva na posebnom računu, odnosno vrijednost imovine ili imovinu nabavljenu iz tih sredstava rasporediti na način propisan odredbama ovoga članka.

Neizravne financijske potpore

Članak 11.

Za djelovanja koja su strogo povezana s političkom aktivnošću stranke, političke stranke nisu obveznici poreza na dobit i poreza na dodanu vrijednost sukladno odredbama posebnih zakona, a mogu imati i pravo na porezne olakšice prema odredbama posebnog zakona.

Članarina i dobrovoljni prilozi (donacije)

Članak 12.

(1) Članarinom odnosno članskim doprinosom se, u smislu ovoga Zakona, smatra redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća na način i pod uvjetima utvrđenima statutom ili drugim aktom političke stranke.

(2) Dobrovoljnim priložima (u daljnjem tekstu: donacije), u smislu ovoga Zakona, smatraju se povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe.

(3) Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke osobe koje su obveznici izdavanja računa i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno na nezavisnog zastupnika ili člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača, odnosno na nezavisnu listu, odnosno listu grupe birača ili kandidata, i da ne podliježe naplati, a fizičke osobe koje nisu obveznici izdavanja računa dužne su izdati potvrdu istog sadržaja.

(4) Fizičke i pravne osobe koje daju donacije, dužne su primatelju donacije dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima.

(5) Pod uslugama iz stavka 3. ovoga članka ne smatra se dobrovoljni rad volontera.

(6) Političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati, dužni su voditi evidenciju o primitku donacija te izdavati potvrde o primitku donacija, a političke stranke dužne su voditi i evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa i izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa.

(7) Način vođenja evidencija i izdavanja potvrda te obrazac evidencije i potvrde iz stavka 6. ovoga članka, propisuje ministar financija pravilnikom.

Ograničenje iznosa donacije

Članak 13.

(1) Fizičke i pravne osobe mogu davati donacije političkim strankama, nezavisnim zastupnicima i članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranima s liste grupe birača te nezavisnim listama, odnosno listama grupe birača i kandidatima jednokratno ili više puta tijekom kalendarske godine.

(2) Donacije u novcu donator uplaćuje na središnji račun političke stranke, odnosno na poseban račun nezavisnog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno na poseban račun osobe ovlaštene za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelja liste grupe birača i kandidata, iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Ukupna vrijednost donacija fizičke osobe jednoj političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, odnosno članu predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača, nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna u kalendarskoj godini.

(4) Ukupna vrijednost donacije pravne osobe jednoj političkoj stranci te kandidatu na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, ne smije prelaziti iznos od 200.000,00 (dvjesto tisuća) kuna u kalendarskoj godini, a ukupna vrijednost donacije pravne osobe nezavisnom zastupniku, nezavisnoj listi i kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina kojeg su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i na izborima za članove u Europski parlament ne smije prelaziti iznos od 100.000,00 (sto tisuća) kuna u kalendarskoj godini, dok članu predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te listi grupe birača i kandidatu na izborima na lokalnoj i područnoj razini ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna u kalendarskoj godini.

(5) Vrijednosti donacija koje prelaze iznose utvrđene u stavku 3. i 4. ovoga članka, političke stranke, nezavisni zastupnici, odnosno članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, osobe ovlaštene za

zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati dužni su prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno iznose donacija za financiranje izborne promidžbe Državnom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 8 dana od dana primljene uplate.

III. FINANCIRANJE IZBORNE PROMIDŽBE

Izvori sredstava za financiranje izborne promidžbe i podaci o medijskom oglašavanju izborne promidžbe

Članak 14.

(1) Političke stranke, kandidati i nezavisne liste, odnosno liste grupe birača mogu financirati izbornu promidžbu iz vlastitih sredstava te iz donacija.

(2) Izborna promidžba u smislu ovoga zakona je skup radnji koje poduzimaju sudionici izborne promidžbe, koje se odnose na vlastito javno predstavljanje te javno predstavljanje i obrazlaganje svojih izbornih programa, u svrhu uvjeravanja birača da glasuju za njih .

(3) Političke stranke, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati dužni su u roku od 7 dana prije održavanja izbora dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe sa specificiranim podacima o nazivu pružatelja medijskih usluga, broju i datumu računa za izvršene medijske usluge, broju ugovorenih i izvršenih medijskih usluga, iznosu cijene bez popusta, popustu izraženom u postotku i plaćenom iznosu s popustom.

(4) Obrazac izvješća iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

(5) Državno izorno povjerenstvo dužno je istovremeno s dostavom izvješća iz stavka 3. ovoga članka, osigurati njihovu objavu na svojoj web stranici.

(6) Političke stranke, kandidati i nezavisne liste, odnosno liste grupe birača iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

(7) Subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne promidžbe dužni su Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti cjenik usluga oglašavanja i isti objaviti na svojim web-stranicama.

Financiranje iz vlastitih sredstava

Članak 15.

(1) Kandidati za predsjednika Republike Hrvatske, kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, dužni su u roku

od 3 dana od dana objave pravovaljano predloženih lista dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu.

(2) Državno izbornu povjerenstvo dužno je istovremeno s dostavom podataka iz stavka 1. ovoga članka, osigurati njihovu objavu na svojoj web stranici.

(3) Pod objavom na web-stranici iz stavka 2. ovoga članka smatra se objava u trajanju do završetka izborne promidžbe.

(4) Vlastita sredstva koja političke stranke, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu, moraju biti uplaćena na poseban račun iz članka 16. ovoga Zakona.

(5) Vlastitim sredstvima nezavisne liste, odnosno liste grupe birača, smatraju se osobna sredstva kandidata na nezavisnoj listi, odnosno na listi grupe birača.

(6) Vlastitim sredstvima kandidata za Predsjednika Republike Hrvatske, odnosno kandidata za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina, odnosno kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i Gradonačelnika Grada Zagreba, odnosno kandidata za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, smatraju se osobna sredstva tih kandidata i osobna sredstva kandidata za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba, koji se kandidiraju zajedno s kandidatima za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, odnosno osobna sredstva zamjenika kandidata za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koji se kandidiraju zajedno s kandidatima za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina.

Financiranje iz donacija

– Poseban račun –

Članak 16.

(1) Donacije za financiranje troškova izborne promidžbe za kandidate koje predlažu političke stranke na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, na izborima za članove u Europski parlament, na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uplaćuju se na poseban račun političke stranke, koji je politička stranka dužna otvoriti za financiranje troškova izborne promidžbe za svake pojedine izbore na kojima sudjeluje.

(2) Kada dvije ili više političkih stranaka predlože zajedničku listu, donacije za financiranje troškova izborne promidžbe uplaćuju se na poseban račun, koji je za financiranje izborne promidžbe dužna otvoriti jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja Državnom izbornom povjerenstvu. Povrat sredstava u iznosu koje je prema međusobnom sporazumu bila dužna podmiriti pojedina politička stranka, može se izvršiti uplatom na središnji račun političke stranke koja je podmirila zajedničke troškove i navedena uplata ne smatra se donacijom.

(3) Donacije za financiranje troškova izborne promidžbe nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata uplaćuju se na poseban račun osobe ovlaštene za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelja liste grupe birača, odnosno kandidata iz stavka 4. ovoga članka.

(4) Poseban račun iz stavka 3. ovoga članka dužni su otvoriti:

- kandidati za predsjednika Republike Hrvatske, neovisno o tome jesu li predloženi od strane političke stranke ili birača,
- nositelji lista grupe birača na izborima za članove u Europski parlament,
- kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, neovisno o tome jesu li predloženi od strane političke stranke ili birača,
- osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina,
- nositelji lista grupe birača na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Političke stranke te kandidati i osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača iz stavka 4. ovoga članka, odnosno osobe koje se imaju namjeru kandidirati, dužni su otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe najkasnije s danom podnošenja kandidature, a najranije ga mogu otvoriti godinu dana prije roka predviđenog za održavanje izbora, računajući kao rok predviđen za održavanje izbora datum na koji su izbori bili održani u tekućem mandatu, ukoliko održavanje izbora nije zakonom propisano na točno određeni dan.

(6) Donacije u novcu za financiranje izborne promidžbe mogu se prikupljati isključivo na račune iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(7) U slučaju nepodnošenja, nepravodobnosti ili nepravovaljanosti kandidature ili odustanka od podnesene kandidature, osobe koje su otvorile poseban račun dužne su neutrošene donacije uplaćene na poseban račun vratiti uplatiocima, razmjerno doniranom iznosu.

(8) Poseban račun iz stavka 3. ovoga članka je račun građana za posebne namjene (za financiranje izborne promidžbe) u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se primaju uplate donacija za financiranje izborne promidžbe i obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje izborne promidžbe, te se na taj račun ne smiju ujedno primati i druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. primici od samostalne djelatnosti ili nesamostalnog rada i dr.) niti se sredstva prikupljenih donacija s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne promidžbe.

(9) U slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe za pokriće troškova kandidata i osoba ovlaštenih za zastupanje nezavisnih lista, odnosno

nositelja lista grupe birača učinjenih u privatne svrhe, kandidati, odnosno osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača dužni su vratiti iznos ovršenih sredstava, uplatom ovršenog iznosa na poseban račun za financiranje izborne promidžbe, najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene ovrhe, odnosno najkasnije do zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe ako je do isteka roka za zatvaranje posebnog računa preostalo manje od 8 dana.

(10) Banke kod kojih je otvoren poseban račun za financiranje izborne promidžbe dužne su bez odgode o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe izvijestiti Državno izborno povjerenstvo i na njegov zahtjev dostaviti mu sve tražene podatke o transakcijama na tom računu.

(11) Političke stranke te kandidati i osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača, dužni su dovršiti sve transakcije na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe i zatvoriti ga najkasnije u roku od 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe iz članka 23. ovoga Zakona. Banke iz stavka 10. ovoga članka dužne su bez odgode izvijestiti Državno izborno povjerenstvo o zatvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

(12) Političke stranke, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati mogu prikupljati donacije u razdoblju najkasnije do završetka izborne promidžbe.

(13) Eventualne donacije primljene nakon završetka izborne promidžbe, političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati dužni su odmah prijaviti Državnom izbornom povjerenstvu, a donaciju vratiti donatoru najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka donacije, a ako povrat nije moguć ili je donacija iz nedozvoljenog izvora, dužni su u istom roku uplatiti iznos vrijednosti takve donacije u državni proračun.

(14) Ako na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe, nakon završetka svih transakcija sukladno ovom Zakonu, preostanu neutrošena sredstava (vlastita sredstava, donacije i sredstva naknade troškova izborne promidžbe), do dana zatvaranja računa političke stranke su dužne uplatiti na središnji račun političke stranke, odnosno na središnje račune političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu u omjeru prema međusobnom sporazumu, odnosno ako sporazum nije zaključen, u jednakim dijelovima, a osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, nositelj liste grupe birača, kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina, kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske, kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, te kandidati za zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, dužni su preostala neutrošena sredstva sa svojih posebnih računa za financiranje izborne promidžbe vratiti uplatiocima, razmjeno uplaćenom iznosu.

(15) Iznimno od stavka 14. ovoga članka, kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske, kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, koje je kandidirala politička stranka, mogu naknadu troškova izborne promidžbe, odnosno iznos naknade troškova izborne promidžbe koji je preostao nakon podmirenja troškova izborne promidžbe, uplatiti na središnji račun političke stranke koja ih je kandidirala. Navedena uplata ne smatra se donacijom.

Članak 17.

(1) Sredstva za financiranje izborne promidžbe za kandidata za Predsjednika Republike Hrvatske te kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba i kandidata za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, koje osigurava politička stranka koja je predložila kandidata, politička stranka dužna je uplatiti na poseban račun kandidata iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Na iznos sredstava koja politička stranka uplaćuje na poseban račun kandidata u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, kao i na donacije u obliku proizvoda i usluga koje osigurava politička stranka koja je predložila kandidata, ne odnose se odredbe ovoga Zakona o ograničenju iznosa donacije iz članka 13., o ograničenju roka prikupljanja donacije iz članka 16. stavka 12. te o zabrani financiranja od strane političkih stranaka kao neprofitnih organizacija iz članka 24. stavka 1. podstavka 5. ovoga Zakona.

Ograničenje troškova izborne promidžbe

Članak 18.

(1) Sredstva prikupljena za financiranje izborne promidžbe mogu se koristiti samo za aktivnosti izborne promidžbe.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka ne smiju se koristiti za podmirenje osobnih troškova kandidata, kao što su npr. troškovi za osobnu odjeću, otplatu dugovanja, osobni troškovi članova obitelji i drugi troškovi koji nisu izravno povezani s izbornom promidžbom za dužnost na koju se kandidat kandidira.

(3) Za potrebe izborne promidžbe zabranjeno je koristiti sredstva državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja kandidati, kao dužnosnici Republike Hrvatske ili ovlašteni lokalni dužnosnici, koriste u obavljanju svojih dužnosti.

(4) Za potrebe izborne promidžbe zabranjeno je korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štíćenim osobama.

Ograničenje ukupnog iznosa troškova izborne promidžbe

Članak 19.

(1) Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidatu, odnosno kandidacijskoj listi ne smije prelaziti iznos veći od:

- 8.000.000,00 (osam milijuna) kuna na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske,
- 1.500.000,00 (jedan milijun i petsto tisuća) kuna u jednoj izbornoj jedinici na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor,
- 4.000.000,00 (četiri milijuna) kuna na izborima za članove za Europski parlament,

- 1.000.000,00 (jedan milijun) kuna na izborima za gradonačelnika Grada Zagreba,
- 600.000,00 (šesto tisuća) kuna na izborima za župana i gradonačelnika velikog grada,
- 250.000,00 (dvjesto pedeset tisuća) kuna na izborima za gradonačelnika i općinskog načelnika u jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 tisuća stanovnika,
- 100.000,00 (sto tisuća) kuna na izborima za gradonačelnika i općinskog načelnika u jedinicama lokalne samouprave koje imaju od 3.001 do 10.000 tisuća stanovnika,
- 50.000,00 (pedeset tisuća) kuna na izborima za gradonačelnika i općinskog načelnika u jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 3.000 stanovnika.

(2) Iznosi propisani u stavku 1. podstavcima 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka za izbore čelnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave odnose se i na izbore za članove predstavničkih tijela tih jedinica.

(3) Na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se bira iz reda nacionalnih manjina, ukupan iznos troškova izborne promidžbe ne smije prelaziti iznos veći od 50% od iznosa utvrđenog u stavku 1. ovoga članka za izbore općinskih načelnika, gradonačelnika i župana u istim jedinicama.

(4) Ukupan iznos troškova izborne promidžbe na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, odnosno na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se bira iz reda nacionalnih manjina, može se povećati ukupno najviše do 20% od ukupnog iznosa utvrđenog u stavku 1. podstavcima 1., 4., 5., 6., 7., i 8. ovoga članka, odnosno stavka 3. ovoga članka, za kandidate koji su prešli u drugi krug izbora. Ukupan iznos troškova izborne promidžbe može se povećati za isti postotak za svaki sljedeći krug izbora.

(5) Ako je ukupna vrijednost primljenih donacija za financiranje troškova izborne promidžbe veća od dopuštenog iznosa troškova izborne promidžbe utvrđenog u stavku 1. ovoga članka, političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati dužni su ukupnu vrijednost donacija koja prelazi dopušteni iznos troškova izborne promidžbe vratiti uplatiocima, razmjerno vrijednosti primljenih donacija, najkasnije do roka propisanog za dostavu Financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe iz članka 36. ovoga Zakona.

IV. NAKNADA TROŠKOVA IZBORNE PROMIDŽBE IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA, ODNOSNO PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 20.

(1) Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske imaju:

- kandidati koji na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske dobiju najmanje 10% važećih glasova birača,

– političke stranke i nezavisne liste koje na izborima za članove u Europski parlament dobiju najmanje 5% važećih glasova birača,

– političke stranke i nezavisne liste koje na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor dobiju više od 5% važećih glasova birača izborne jedinice,

– političke stranke koje su predložile kandidate za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koji su postali zastupnici u Hrvatskom saboru te kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina, a koji su postali zastupnici u Hrvatskom saboru,

– kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina zastupljenih u stanovništvu Republike Hrvatske s manje od 1,5% stanovnika, koji na izborima nisu postali zastupnici u Hrvatskom saboru, a dobili su više od 15% važećih glasova birača izborne jedinice, imaju pravo na naknadu u visini od 15% iznosa naknade koja pripada zastupniku.

(2) Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju:

– političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela,

– kandidati koji na izborima za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba i njihove zamjenike dobiju najmanje 10% važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore,

– kandidati koji na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, dobiju najmanje 10% važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore.

(3) Naknada troškova iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a naknada troškova iz stavka 2. ovoga članka isplaćuje se iz proračuna jedinice lokalne, odnosno (područne) regionalne samouprave.

Članak 21.

(1) Visinu naknade troškova iz članka 20. ovoga Zakona utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, najkasnije 7 dana od dana objave odluke o raspisivanju izbora. Odluka Vlade objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina i za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primjenjuje se i na prijevremene izbore te na dopunske izbore.

Članak 22.

(1) Naknada troškova izborne promidžbe kandidatima i nezavisnim listama, odnosno listama grupe birača isplaćuje se na poseban račun kandidata, odnosno osobe ovlaštene za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelja liste grupe birača, otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe.

(2) Naknada troškova izborne promidžbe političkim strankama isplaćuje se na poseban račun političke stranke otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe.

(3) Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor raspoređuju se političkim strankama, nezavisnim listama i kandidatima za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina, razmjerno broju osvojenih zastupničkih mjesta.

(4) Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament raspoređuju se političkim strankama i nezavisnim listama, razmjerno broju osvojenih zastupničkih mjesta iz Republike Hrvatske u Europskom parlamentu.

(5) Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju se političkim strankama i listama grupe birača, razmjerno broju članova predstavničkog tijela koje je dobila pojedina politička stranka, odnosno lista grupe birača.

(6) Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor Predsjednika Republike Hrvatske te za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te za izbor zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina raspoređuju se razmjerno dobivenim glasovima.

Članak 23.

Naknada iz članka 20. stavka 1. i 2. ovoga Zakona isplatit će se u roku od 30 dana od dana objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu, iz članka 40. ovoga Zakona.

V. ZABRANA FINANCIRANJA I POGODOVANJA

Članak 24.

(1) Zabranjuje se financiranje političkih stranka, nezavisnih zastupnika, članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata od strane:

– stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba,

– državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

- udruga radnika i poslodavaca,
- udruga, zaklada i fundacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima,
- jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom.

(2) Zabranjuju se donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru, odnosno donacije za koje se bez dodatnih radnji ne može sa sigurnošću utvrditi donator (npr. donacije putem SMS poruka, telefonskih govornih automata).

(3) Zabranjeno je davanje donacija u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika).

(4) Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora prema stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka, politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat, dužni su odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno Državnom izbornom povjerenstvu eventualne donacije za financiranje izborne promidžbe, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od 8 dana od dana primljene uplate.

(5) Iznimno od stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, zabrana financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata (od strane stranih država, stranih političkih stranaka i stranih pravnih osoba čija je osnovna djelatnost edukacija u razvoju i promicanju demokratskih načela), ne odnosi se na financiranje programa namijenjenih za edukaciju.

Članak 25.

(1) Političke stranke, nezavisni zastupnici, članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati ne smiju raditi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju donacija za financiranje svoga djelovanja.

(2) Političke stranke, nezavisni zastupnici, članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati ne smiju obećavati političke ili kakve druge protuusluge, povlastice ili osobne koristi bilo koje vrste fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju donacija za financiranje svojeg djelovanja.

VI. DOSTAVLJANJE I OBJAVLJIVANJE PODATAKA O DONACIJAMA I
TROŠKOVIMA IZBORNE PROMIDŽBE TE O DONACIJAMA POLITIČKIM
STRANKAMA, NEZAVISNIM ZASTUPNICIMA I ČLANOVIMA PREDSTAVNIČKIH
TIJELA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
IZABRANIMA S LISTE GRUPE BIRAČA TIJEKOM GODINE

Dostavljanje i objavljivanje podataka o donacijama i troškovima izborne promidžbe

Članak 26.

(1) Političke stranke te osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati kojima se sredstva za financiranje izborne promidžbe uplaćuju na njihov poseban račun, dužni su u roku od 7 dana prije održavanja izbora dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.

(2) Obrazac izvješća iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

(3) Izvješće o donacijama treba sadržavati specificirane podatke o donatoru (osobno ime odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi, odnosno računu koji ne podliježe naplati te o vrsti svake pojedine donacije.

(4) Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe treba sadržavati specificirane podatke o svrsi troška, nazivu i adresi primatelja, datumu isplate, te o isplaćenom iznosu, odnosno iznosu tržišne vrijednosti proizvoda ili usluga navedenom na potvrdi, odnosno računu koji ne podliježe naplati ako se radi o donacijama u obliku proizvoda ili usluga.

(5) Državno izorno povjerenstvo dužno je istovremeno s dostavom izvješća iz stavka 1. ovoga članka, osigurati njihovu javnu objavu na svojoj web stranici.

(6) Pod objavom na web-stranici iz stavka 5. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 30 dana.

Članak 27.

U slučaju iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona, kada politička stranka uplati financijska sredstva za financiranje izborne promidžbe na poseban račun kandidata kojeg je predložila, izvješće kandidata o donacijama iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona treba sadržavati i podatke o donacijama koje je primila politička stranka, specificirane sukladno članku 26. stavku 3. ovoga Zakona.

Dostavljanje i objavljivanje podataka o donacijama tijekom godine

Članak 28.

(1) Političke stranke i nezavisni zastupnici koji su u prvih šest mjeseci tekuće godine primili donacije, dužni su najkasnije do 15. srpnja tekuće godine, dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, izvješće o donacijama koje su, za potporu njihova političkog djelovanja, primili u prvih šest mjeseci tekuće godine (polugodišnje izvješće), sa specificiranim podacima prema članku 26. stavku 3. ovoga Zakona.

(2) Članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, koji su u prvih šest mjeseci tekuće godine primili donacije u ukupnoj vrijednosti većoj od 5.000,00 kuna, dužni su najkasnije do 15. srpnja tekuće godine dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, izvješće o donacijama koje su, za potporu njihovog političkog djelovanja, primili u prvih šest mjeseci tekuće godine (polugodišnje izvješće), sa specificiranim podacima prema članku 26. stavku 3. ovoga Zakona.

(3) Političke stranke i nezavisni zastupnici koji u prvih šest mjeseci tekuće godine nisu primili donacije, dužni su u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, obavijest da u navedenom periodu nisu primili donacije.

(4) Državno izorno povjerenstvo dužno je istovremeno s dostavom izvješća iz stavka 1. i 2. ovoga članka i obavijesti iz stavka 3. ovoga članka, osigurati njihovu javnu objavu na svojoj web stranici.

(5) Pod objavom na web-stranici iz stavka 4. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 30 dana.

(6) Uredi državne uprave u županijama dužni su voditi i redovito ažurirati evidenciju o političkim strankama zastupljenim u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranima s liste grupe birača na području županije iz svoje nadležnosti, te dostaviti podatke iz evidencije Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju na njihov zahtjev.

(7) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su izvijestiti ured državne uprave u županiji o svakoj promjeni podataka iz evidencije.

(8) Obrazac izvješća iz stavka 1. i 2. ovoga članka i obavijesti iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

(9) Sadržaj i način vođenja evidencije i obrazac evidencije iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar uprave pravilnikom.

VII. NADZOR NAD FINANCIJSKIM POSLOVANJEM POLITIČKIH STRANAKA, NEZAVISNIH ZASTUPNIKA, ČLANOVA PREDSTAVNIČKIH TIJELA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE IZABRANIH S LISTE GRUPE BIRAČA, NEZAVISNIH LISTA, ODNOSNO LISTA GRUPE BIRAČA I KANDIDATA TE REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Tijela nadležna za provedbu nadzora i obavljanje revizije

Članak 29.

(1) Državno izborno povjerenstvo nadzire godišnje financijsko poslovanje i godišnje financijske izvještaje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, financiranje iz sredstava državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te provodi i druge poslove iz svoje nadležnosti.

(2) Državno izborno povjerenstvo u suradnji s nadležnim izbornim povjerenstvima, nadzire poštivanje odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu, financijske račune koji se odnose na financiranje izborne promidžbe, prikupljanje donacija i troškove izborne promidžbe, izvještavanje o financiranju izborne promidžbe te ostale aktivnosti vezane uz financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata.

(3) Nadzor financiranja izborne promidžbe, Državno izborno povjerenstvo provodi od dana otvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe do završetka transakcija na tim računima.

(4) Državni ured za reviziju obavlja reviziju političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača te provodi i druge poslove iz svoje nadležnosti.

(5) Državni ured za reviziju obavlja reviziju na temelju ovoga Zakona na način kako je to propisano zakonom kojim se uređuje rad Državnog ureda za reviziju i međunarodnim revizorskim standardima.

(6) U provedbi nadzora, Državno izborno povjerenstvo može zatražiti potrebne informacije od Državnog ureda za reviziju.

(7) U provedbi nadzora Državno izborno povjerenstvo provodi kontrolu i provjeru putem drugih nadležnih tijela te može zatražiti potrebne podatke i poduzimanje potrebnih radnji od tih tijela. Nadležna tijela dužna su u zatraženom roku dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu sve podatke i nalaze, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(8) Način suradnje iz stavka 2. ovoga članka Državno izborno povjerenstvo će odrediti obveznom uputom.

Revizija godišnjih financijskih izvještaja i financijskog poslovanja

Poslovne knjige

Članak 30.

(1) Političke stranke i nezavisni zastupnici dužni su do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu, a nezavisni zastupnici dužni su na početku mandata donijeti i program rada za mandatno razdoblje.

(2) Članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, koji su sukladno članku 32. stavku 2. ovoga Zakona dužni sastavljati godišnji financijski izvještaj, dužni su do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu, a na početku mandata dužni su donijeti i program rada za mandatno razdoblje.

Članak 31.

(1) Političke stranke i nezavisni zastupnici dužni su voditi poslovne knjige prema načelu dvojnog knjigovodstva sukladno propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, neovisno o vrijednosti njihove imovine i visini ostvarenih prihoda.

(2) Članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, koji su sukladno članku 32. stavku 2. ovoga Zakona dužni sastavljati godišnji financijski izvještaj, dužni su voditi Knjigu blagajne, Knjigu prihoda i rashoda i popis dugotrajne nefinancijske imovine. Prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

(3) Izgled i sadržaj Knjige blagajne i Knjige prihoda i rashoda te obrasca popisa dugotrajne nefinancijske imovine, iz stavka 2. ovoga članka, propisuje Ministar financija pravilnikom.

Godišnji financijski izvještaji

Članak 32.

(1) Političke stranke i nezavisni zastupnici dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje na način koji je prema propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija propisan za neprofitne organizacije koje su obvezne voditi poslovne knjige prema načelu dvojnog knjigovodstva, neovisno o vrijednosti njihove imovine i visini ostvarenih prihoda.

(2) Članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje ako su u poslovnoj godini za koju se sastavlja godišnji financijski izvještaj ostvarili prihode veće od 5.000,00 kuna.

(3) Način sastavljanja godišnjeg financijskog izvještaja iz stavka 2. ovoga članka propisuje Ministar financija pravilnikom.

(4) Financijski izvještaj za izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca (godišnji financijski izvještaj), političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača iz stavka 2. ovog članka, dužni su dostaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja.

(5) Uz godišnji financijski izvještaj iz stavka 4. ovoga članka, kao njegov sastavni dio, političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, dužni su priložiti:

– godišnji program rada i financijski plan iz članka 30. ovoga Zakona, a nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača i program rada za mandatno razdoblje iz članka 30. ovoga Zakona.

– izvješće o donacijama primljenima tijekom godine sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije (osobno ime, odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi, odnosno računu koji ne podliježe naplati, te o vrsti svake pojedine donacije.

(6) Izvješće o primljenim donacijama iz stavka 5. podstavka 2. ovoga članka, koje prilažu političke stranke, treba sadržavati i specificirane podatke o donacijama koje je politička stranka uplatila stranačkim kandidatima na njihov poseban račun tijekom izborne promidžbe, te podatke o donacijama na račune subjekata koji su povezani izravno ili neizravno s političkom strankom ili su pod njezinom kontrolom.

(7) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, ako je, u slučajevima prestanka političke stranke prema odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje političkih stranaka, politička stranka brisana iz Registra političkih stranaka, politička stranka je dužna sastaviti godišnji financijski izvještaj s datumom koji prethodi datumu brisanja iz Registra političkih stranaka i dostaviti ga Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, najkasnije u roku od 60 dana od dana pravomoćnosti rješenja o brisanju iz Registra.

(8) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kod statusnih promjena političkih stranaka, političke stranke kod kojih je došlo do statusnih promjena, dužne su sastaviti godišnje financijske izvještaje s datumom koji prethodi datumu nastanka statusne promjene na način koji je prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija propisan kod statusnih promjena neprofitnih organizacija, i dostaviti ih Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, najkasnije u roku od 60 dana od datuma nastanka statusne promjene.

(9) Godišnji financijski izvještaj iz stavaka 7. i 8. ovoga članka potpisuje osoba koja je bila odgovorna za poslovanje političke stranke u razdoblju na koje se izvještaj odnosi.

(10) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača koji nakon isteka mandata nisu ponovno izabrani za zastupnika u Hrvatskom saboru, odnosno za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili im mandat

prestane prije isteka vremena na koji su izabrani, te nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona, koji su se odrekli prava na financiranje iz proračuna i nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 6. stavka 4. koji su postali članovi političke stranke koja participira u Hrvatskome saboru, odnosno u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužni su sastaviti godišnji financijski izvještaj s datumom koji prethodi datumu zatvaranja posebnog računa za redovito financiranje svoje djelatnosti i dostaviti ga Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, najkasnije u roku od 30 dana od dana zatvaranja posebnog računa za redovito financiranje svoje djelatnosti.

(11) Obveza podnošenja godišnjeg financijskog izvještaja iz stavka 10. ovoga članka odnosi se i na nezavisne zastupnike i članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrane s liste grupe birača, koji su zatvorili poseban račun u slučaju mirovanja mandata.

Obavljanje revizije

Članak 33.

(1) Revizija političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, obavlja se svake kalendarske godine za prethodnu godinu.

(2) Reviziju političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača čiji su godišnji prihodi i vrijednost imovine, iskazani u godišnjim financijskim izvještajima, manji od 100.000,00 kuna, Državni ured za reviziju nije obavezan obavljati, a može je obavljati sukladno svojem planu i programu rada.

(3) Političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača iz stavka 2. ovoga članka dužni su Državnom uredu za reviziju dostaviti svu traženu dokumentaciju na njegov zahtjev.

Izvešća o reviziji

Članak 34.

(1) Izvešće o obavljenoj reviziji političkih stranaka koje prema odredbama ovoga Zakona imaju pravo financiranja iz državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te nezavisnih zastupnika u Hrvatskom saboru i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, Državni ured za reviziju dostavlja Hrvatskom saboru do kraja tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvešće o obavljenoj reviziji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača objavljuje se na web-stranici Državnog ureda za reviziju.

Nadzor financiranja izborne promidžbe

Poslovne knjige

Članak 35.

(1) Osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati koji su dužni otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe dužni su od dana otvaranja posebnog računa voditi Knjigu blagajne i Knjigu prihoda i rashoda. Prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

(2) Izgled i sadržaj Knjige blagajne i Knjige prihoda i rashoda iz stavka 1. ovoga članka, propisuje Ministar financija pravilnikom.

Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe

Članak 36.

(1) Političke stranke te osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati kojima se sredstva za financiranje izborne promidžbe uplaćuju na njihov poseban račun dužni su sastaviti i dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s podacima o ostvarenim prihodima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja te o izvršenim rashodima za financiranje izborne promidžbe, u roku od 30 dana nakon održanih izbora.

(2) Sastavni dio financijskog izvještaja iz stavka 1. ovoga članka je izvješće o primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe te izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe.

(3) U slučaju kad politička stranka uplati financijska sredstva za financiranje izborne promidžbe na poseban račun kandidata kojeg je predložila, Izvješće o primljenim donacijama kandidata iz stavka 2. ovoga članka treba sadržavati i podatke o dobrovoljnim prilozima koje je primila politička stranka.

(4) Obrazac financijskog izvještaja za financiranje izborne promidžbe propisuje ministar financija, pravilnikom.

Članak 37.

Uz financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe, političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati dužni su Državnom izbornom povjerenstvu, na njegov zahtjev, dostaviti svu traženu dokumentaciju.

Provedba nadzora

Članak 38.

Tijekom trajanja izborne promidžbe, političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati dužni su voditi i dnevno

ažurirati evidencije o svim primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe, te dostaviti tražene podatke Državnom izbornom povjerenstvu na njegov zahtjev i tijekom trajanja izborne promidžbe.

Članak 39.

Državno izorno povjerenstvo dužno je prilikom provođenja nadzora na temelju dokumentacije dostavljene od strane političkih stranaka, osoba ovlaštenih za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelja lista grupe birača i kandidata, putem nadležnih tijela i službi, provjeriti da li iznosi utrošenih sredstava odgovaraju primljenim iznosima navedenim u financijskim izvještajima i jesu li podaci navedeni u tim izvještajima točni.

Izvješće o nadzoru

Članak 40.

(1) Izvješće Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu, objavljuje se na web-stranici Državnog izbornog povjerenstva u roku od 60 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora.

(2) Izvješće o obavljenom nadzoru godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, Državno izorno povjerenstvo dostavlja Hrvatskome saboru do kraja tekuće godine za prethodnu godinu i objavljuje na svojoj web stranici.

(3) Pod objavom na web-stranici iz stavaka 1. i 2. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 30 dana.

Objavljivanje financijskih izvještaja

Članak 41.

(1) Godišnji financijski izvještaji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača iz članka 32. ovoga Zakona te financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe političkih stranaka, osoba ovlaštenih za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelja lista grupe birača i kandidata iz članka 36. ovoga Zakona, javni su dokumenti.

(2) Objavu Godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača iz članka 32. ovoga Zakona, zajedno s propisanim priložima, dužno je osigurati Državno izorno povjerenstvo na svojoj web stranici, s danom dostave godišnjeg financijskog izvještaja.

(3) Objavu Financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe političkih stranaka, osoba ovlaštenih za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelja liste grupe birača i kandidata, zajedno s propisanim sastavnim dijelovima, dužno je osigurati Državno izorno povjerenstvo na svojoj web stranici, s danom dostave financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe.

(4) Pod objavom na web-stranici iz stavka 2. i 3. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 90 dana.

(5) Godišnji financijski izvještaji zajedno s propisanim prilogima i financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe zajedno s propisanim sastavnim dijelovima, iz stavka 1. ovoga članka, trajno se objavljuju na web-stranicama Digitalnog informacijsko-dokumentacijskog ureda, uz mogućnost pretraživanja baze podataka po različitim osnovama.

(6) U svrhu trajne objave godišnjih financijskih izvještaja i financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe sukladno stavku 5. ovoga članka, Državno izborno povjerenstvo omogućiti će Digitalnom informacijsko-dokumentacijskom uredu pristup informacijskom sustavu za nadzor financiranja.

Objavljivanje izvješća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 42.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su po završetku poslovne godine, a najkasnije do 01. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, objaviti na svojim web stranicama izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje svakog člana predstavničkog tijela te jedinice izabranog s liste grupe birača.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati sljedeće podatke:

- ime i prezime člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača i naziv liste grupe birača s koje je izabran,
- ukupan iznos raspoređenih sredstava za svakog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača, prema odluci o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona i
- ukupan iznos isplaćenih sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave svakom članu predstavničkog tijela te jedinice izabranom s liste grupe birača, za redovito godišnje financiranje njegove djelatnosti.

VIII. ADMINISTRATIVNE SANKCIJE

Administrativne sankcije za kršenje odredbi Zakona o financiranju izborne promidžbe

Članak 43.

(1) Za kršenje odredbi ovoga Zakona koje se odnose na ograničenje troškova izborne promidžbe, nedostavljanje nadležnom tijelu podataka o donacijama i troškovima za izbornu promidžbu te financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe, političkoj stranci, osobi ovlaštenoj za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelju liste grupe birača i kandidatu mogu se u upravnom postupku izreći sljedeće administrativne sankcije:

1. potpuni gubitak naknade troškova izborne promidžbe,
2. djelomični gubitak naknade troškova izborne promidžbe,
3. obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe.

(2) Političkoj stranci, osobi ovlaštenoj za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelju liste grupe birača i kandidatu izreći će se administrativna sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe u slučaju kada:

– sredstva izborne promidžbe koriste u nedopuštene svrhe, odnosno suprotno članku 18. stavku 1. i 2. ovoga Zakona te koji koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i opremu državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, suprotno zabrani iz članka 18. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

(3) Političkoj stranci, osobi ovlaštenoj za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelju liste grupe birača i kandidatu izreći se će administrativna sankcija djelomičnog gubitka naknade troškova izborne promidžbe u slučaju kada:

– prekorače ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe, sukladno članku 19. stavcima 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona,

– ne vrate uplatiocima ukupan iznos primljenih donacija koji prelazi dopušteni iznos troškova izborne promidžbe, sukladno članku 19. stavku 5. ovoga Zakona.

(4) Sankcija djelomičnog gubitka naknade troškova izborne promidžbe u slučaju iz stavka 3. ovoga članka, sastoji se u smanjenju iznosa naknade troškova izborne promidžbe za onoliki iznos za koliki je prekoračen dopušteni iznos troškova izborne promidžbe. Ukoliko je prekoračeni iznos troškova izborne promidžbe veći od iznosa naknade troškova izborne promidžbe, izreći se će sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe.

(5) Političkoj stranci, osobi ovlaštenoj za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelju liste grupe birača i kandidatu izreći se će administrativna sankcija obustave isplate naknade troškova izborne promidžbe u slučaju kada:

– u propisanom roku i sadržaju ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe, sukladno članku 26. i 27. ovoga Zakona,

– ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima i u propisanom roku, sukladno članku 36. ovoga Zakona,

(6) Obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe u slučajevima iz stavka 5. ovoga članka traje do urednog ispunjenja obveze, a najkasnije do isteka roka za zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe iz članka 16. stavka 11. ovoga Zakona, a iznos isplate se umanjuje u iznosu od 0,5% po danu kašnjenja, računajući od ukupnog iznosa pripadajuće naknade troškova izborne promidžbe. Ako obveza nije uredno ispunjena do roka propisanog za zatvaranje posebnog računa, izreći će se sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe.

(7) Odluku o potpunom, odnosno djelomičnom gubitku naknade troškova izborne promidžbe iz stavka 2., 3. i 4. ovoga članka te o obustavi isplate, odnosno gubitku naknade troškova izborne promidžbe iz stavaka 5. i 6. ovoga članka donosi Državno izborno povjerenstvo.

(8) Protiv odluke Državnog izbornog povjerenstva o izricanju administrativne sankcije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) Odluke Državnog izbornog povjerenstva iz stavka 7. ovoga članka objavljuju se na web-stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Administrativne sankcije za kršenje odredbi Zakona o redovitom godišnjem financiranju

Članak 44.

(1) Privremeno se obustavlja isplata sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku i članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača koji ne dostave Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu godišnji financijski izvještaj s propisanim prilogima i u propisanom roku, sukladno članku 32. ovoga Zakona te koji ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama koje su primili u prvih šest mjeseci tekuće godine, odnosno obavijest da u navedenom periodu nisu primili donacije, sukladno članku 28. ovoga Zakona.

(2) Odluku o privremenoj obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz stavka 1. ovoga članka donosi Državno izborno povjerenstvo.

(3) Ako politička stranka, nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača niti u roku od 15 dana od dana zaprimanja odluke o privremenoj obustavi, ne dostave Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu godišnji financijski izvještaj, odnosno ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama primljenim u prvih šest mjeseci tekuće godine, odnosno obavijest da u navedenom periodu nisu primljene donacije, gube pravo na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 0,5% po danu kašnjenja, računajući od ukupnog iznosa sredstava koja im pripadaju za redovito godišnje financiranje iz proračuna.

(4) Odluku o gubitku prava na redovito godišnje financiranje iz stavka 3. ovoga članka donosi Državno izborno povjerenstvo.

(5) Političkim strankama koje su istovremeno zastupljene u Hrvatskome saboru i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, izriče se obustava isplate, odnosno gubitak prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, a političkim strankama koje su zastupljene u više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a nisu istovremeno zastupljene i Hrvatskome saboru, izriče se obustava, odnosno gubitak prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima je odnosna politička stranka zastupljena.

IX. FINANCIRANJE REFERENDUMSKIH AKTIVNOSTI I REFERENDUMSKE PROMIDŽBE

Izvori sredstava za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 45.

Organizacijski odbor, Organizator i Protureferendumski odbor mogu financirati referendumsku aktivnost i referendumsku promidžbu iz vlastitih sredstava i iz donacija.

Financiranje iz vlastitih sredstava

Članak 46.

(1) Vlastitim sredstvima Organizacijskog odbora, Organizatora i Protureferendumskog odbora smatraju se osobna sredstva fizičkih osoba koje su predstavnici Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferendumskog odbora.

(2) Vlastita sredstva koja predstavnici Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferendumskog odbora namjeravaju utrošiti za referendumsku aktivnost i referendumsku promidžbu, moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

Financiranje iz donacija

Članak 47.

(1) Referendumska aktivnost i referendumska promidžba može se financirati iz donacija fizičkih i pravnih osoba, osim onih iz članka 57. ovoga Zakona.

(2) Donacijama za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe smatraju se uplate kojima fizičke i pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate Organizacijskom odboru, Organizatoru i Protureferendumskom odboru.

(3) Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke osobe koje su obveznici izdavanja računa i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na Organizacijski odbor, Organizatora ili Protureferendumski odbor, i da ne podliježe naplati, a fizičke osobe koje nisu obveznici izdavanja računa dužne su izdati potvrdu istog sadržaja.

(4) Fizičke i pravne osobe koje daju donacije, dužne su primatelju donacije dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima.

(5) Pod uslugama iz stavka 3. ovoga članka ne smatra se dobrovoljni rad volontera.

(6) Organizacijski odbor, Organizator i Protureferendumski odbor, dužni su voditi evidenciju o primitku donacija te izdavati potvrde o primitku donacija.

(7) Način vođenja evidencija i izdavanja potvrda te obrazac evidencije i potvrde iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

(8) Ukupna vrijednost donacije fizičke osobe Organizacijskom odboru, odnosno Organizatoru, odnosno Protureferendumskom odboru, za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe za raspisivanje pojedinog državnog, odnosno pojedinog lokalnog referenduma ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna.

(9) Ukupna vrijednost donacije pravne osobe Organizacijskom odboru, odnosno, Protureferendumskom odboru, za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe za raspisivanje pojedinog državnog referenduma ne smije prelaziti iznos od 100.000,00 (sto tisuća) kuna, a ukupna vrijednost donacije prave osobe Organizatoru, odnosno Protureferendumskom odboru za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe za raspisivanje pojedinog lokalnog referenduma ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna.

(10) Vrijednosti donacija koje prelaze iznose utvrđene u stavcima 8. i 9. ovoga članka, osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferendumskog odbora dužna je prijaviti Državnom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 8 dana od dana primljene uplate.

(11) Donacije u novcu za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe mogu se prikupljati isključivo na poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

(12) Organizacijski odbor, Organizator i Protureferendumski odbor mogu prikupljati donacije za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe u razdoblju od početka referendumske aktivnosti do završetka referendumske promidžbe.

(13) Eventualne donacije primljene nakon završetka referendumske promidžbe, osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferendumskog odbora, dužna je odmah prijaviti Državnom izbornom povjerenstvu, a donacije vratiti donatoru najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka donacije, a ako povrat nije moguć ili je donacija iz nedozvoljenog izvora, dužna je u istom roku uplatiti iznos vrijednosti takve donacije u državni proračun.

Poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 48.

Poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe je račun građana za posebne namjene (za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe) u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se primaju uplate donacija i vlastitih sredstava Organizacijskog odbora, Organizatora, odnosno Protureferendumskog odbora, za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe i obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, te se na taj

račun ne smiju ujedno primati i druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. primici od samostalne djelatnosti ili nesamostalnog rada i dr.) niti se sredstva s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe.

Otvaranje posebnog računa za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 49.

(1) Poseban račun za financiranje referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe dužni su otvoriti:

- osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora
- osoba ovlaštena za zastupanje Organizatora
- osoba ovlaštena za zastupanje Protureferenduskog odbora

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su otvoriti poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe najkasnije do dana dostave obavijesti Državnom izbornom povjerenstvu o svojoj namjeri sudjelovanja u referendumskoj aktivnosti i referendumskoj promidžbi, a najranije ga mogu otvoriti s danom objave odluke Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora o izjašnjavanju birača o potrebi raspisivanja referenduma, u „Narodnim novinama“.

(3) Banke kod kojih je otvoren poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe dužne su bez odgode o otvaranju posebnog računa za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe izvijestiti Državno izborno povjerenstvo i na njegov zahtjev dostaviti mu sve tražene podatke o transakcijama na tom računu.

Zatvaranje posebnog računa za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 50.

(1) Osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora dužna je dovršiti sve transakcije na posebnom računu i zatvoriti ga najkasnije u roku od 30 dana nakon održanog referenduma.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučaju ako Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdi da sadržaj referenduskog pitanja nije u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, odnosno da nisu ispunjene pretpostavke iz članka 87. stavka 1. do 3. Ustava Republike Hrvatske za raspisivanje državnog referenduma, Osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Protureferenduskog odbora (za državni referendum), dužna je dovršiti sve transakcije na posebnom računu i zatvoriti ga najkasnije u roku od 30 dana od dana objave odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske u „Narodnim novinama“.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučaju ako središnje tijelo državne uprave nadležno za opću upravu utvrdi da nije prikupljen potreban broj potpisa za raspisivanje lokalnog referenduma, osoba ovlaštena za zastupanje Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora (za lokalni referendum) dužna je dovršiti sve transakcije na

posebnom računu i zatvoriti ga najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležnog za raspisivanje referenduma, kojom se utvrđuje da nije prikupljen dovoljan broj potpisa za raspisivanje lokalnog referenduma.

(4) Ako na posebnom računu za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, nakon završetka svih transakcija sukladno ovom Zakonu, preostanu neutrošena sredstva do dana zatvaranja računa, osobe ovlaštene za zastupanje Organizacijskog odbora, Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora, dužne su preostala neutrošena sredstva vratiti uplatiocima, razmjerno uplaćenom iznosu.

(5) Banke kod kojih je otvoren poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, dužne su bez odgode izvijestiti Državno izborno povjerenstvo o njegovom zatvaranju.

Ograničenje troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 51.

(1) Sredstva prikupljena za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe mogu se koristiti samo za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka ne smiju se koristiti za podmirenje osobnih troškova predstavnika Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora, članova njihovih obitelji i drugih osoba, kao što su npr. troškovi za osobnu odjeću, otplatu dugovanja i drugi troškovi koji nisu izravno povezani s referendumskom aktivnošću i referendumskom promidžbom.

Ograničenje ukupnog iznosa troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 52.

(1) Ukupan iznos troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe za raspisivanje pojedinog državnog referenduma, po Organizacijskom odboru, odnosno Protureferenduskom odboru ne smije prelaziti iznos veći od 4.000.000,00 (četiri milijuna) kuna.

(2) Ukupan iznos troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe za raspisivanje pojedinog lokalnog referenduma, po Organizatoru, odnosno Protureferenduskom odboru ne smije prelaziti iznos veći od:

- 1.000.000,00 (jedan milijun) kuna za lokalni referendum u Gradu Zagrebu,
- 600.000,00 (šesto tisuća) kuna za lokalni referendum u županiji i velikom gradu,
- 250.000,00 (dvjesto pedeset tisuća) kuna za lokalni referendum u jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 tisuća stanovnika,

– 100.000,00 (sto tisuća) kuna za lokalni referendum u jedinicama lokalne samouprave koje imaju od 3.001 do 10.000 tisuća stanovnika,

– 50.000,00 (pedeset tisuća) kuna za lokalni referendum u jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 3.000 stanovnika.

(3) Ako je ukupna vrijednost primljenih donacija za financiranje troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe veća od dopuštenog iznosa troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe utvrđenog u stavcima 1. i 2. ovoga članka, osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora dužna je ukupnu vrijednost donacija koja prelazi dopušteni iznos troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe vratiti uplatiocima, razmjerno vrijednosti primljenih donacija, najkasnije do roka propisanog za dostavu Financijskog izvještaja o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe iz članka 55. stavka 2. ovoga Zakona.

Izvješća o donacijama, troškovima i medijskom oglašavanju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 53.

(1) Organizacijski odbor, Organizator i Protureferenduski odbor dužni su u roku od 8 dana od isteka roka za prikupljanje potpisa birača o izjašnjavanju o potrebi raspisivanja državnog, odnosno lokalnog referenduma, te u roku od 7 dana prije dana održavanja referenduma, dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, izvješće o primljenim donacijama za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, izvješće o troškovima (rashodima) referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe i izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.

(2) Obrazac izvješća iz stavka 1. ovoga člana propisuje ministar financija pravilnikom.

(3) Izvješće o primljenim donacijama za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe treba sadržavati specificirane podatke o donatoru (osobno ime odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi, odnosno računu koji ne podliježe naplati te o vrsti svake pojedine donacije.

(4) Izvješće o troškovima (rashodima) referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe treba sadržavati specificirane podatke o svrsi troška, nazivu i adresi primatelja, datumu isplate, te o isplaćenom iznosu, odnosno iznosu tržišne vrijednosti proizvoda ili usluga navedenom na potvrdi, odnosno računu koji ne podliježe naplati ako se radi o donacijama u obliku proizvoda ili usluga.

(5) Izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe treba sadržavati

specificirane podatke o nazivu pružatelja medijskih usluga, broju i datumu računa za izvršene medijske usluge, broju ugovorenih i izvršenih medijskih usluga, iznosu cijene bez popusta, popustu izraženom u postotku i plaćenom iznosu s popustom.

(6) Državno izborno povjerenstvo dužno je izvješća iz stavka 1. ovoga članka objaviti na svojim web stranicama, najkasnije u roku od 48 sati od dana njihove dostave.

(7) Pod objavom na web stranici iz stavka 7. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 90 dana.

Cjenik usluga medijskog oglašavanja

Članak 54.

Subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe dužni su Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti cjenik usluga oglašavanja i isti objaviti na svojim web stranicama.

Financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 55.

(1) Financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe javni je dokument.

(2) Osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora dužna je sastaviti i dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, Financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe s podacima o ostvarenim prihodima za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, izvorima financiranja te o izvršenim rashodima za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, u roku propisanom za zatvaranje posebnog računa iz članka 50. ovoga Zakona.

(3) Sastavni dio Financijskog izvještaja iz stavka 1. ovoga članka je izvješće o primljenim donacijama za financiranje referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, izvješće o troškovima (rashodima) referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe i izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, s ažuriranim podacima do dana podnošenja Financijskog izvještaja.

(4) Obrazac Financijskog izvještaja o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe pripisuje ministar financija, pravilnikom.

(5) Državno izborno povjerenstvo dužno je Financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe zajedno s propisanim sastavnim dijelovima, javno objaviti na svojim web stranicama, najkasnije u roku od 48 sati od dana dostave Financijskog izvještaja.

(6) Pod objavom na web stranici iz stavka 5. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 90 dana.

(7) Financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe zajedno s propisanim sastavnim dijelovima, trajno se objavljuje na web stranicama Digitalnog informacijsko-dokumentacijskog ureda, uz mogućnost pretraživanja baze podataka po različitim osnovama.

(8) U svrhu trajne objave financijskih izvještaja o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe sukladno stavku 7. ovoga članka, Državno izborno povjerenstvo omogućiti će Digitalnom informacijsko-dokumentacijskom uredu pristup informacijskom sustavu za nadzor financiranja.

Članak 56.

Uz financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora, dužna je Državnom izbornom povjerenstvu, na njegov zahtjev, dostaviti svu traženu dokumentaciju.

Zabrana financiranja referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe i zabrana pogodovanja

Članak 57.

(1) Zabranjuje se financiranje referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe od strane:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba,
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- udruga, zaklada i fundacija, osim udruga radnika i poslodavaca,
- vjerskih zajednica i humanitarnih organizacija
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima,
- jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- neimenovanih (anonimnih) izvora.

(2) Zabranjeno je davanje donacija u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika).

(3) Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora prema stavcima 1., 2. ovoga članka, osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protуреferenduskog odbora dužna je odmah prijaviti Državnom izbornom povjerenstvu, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od 8 dana od dana primljene uplate.

Članak 58.

Pri prikupljanju donacija za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, predstavnici Organizacijskog odbora, Organizatora i Protуреferenduskog odbora ne smiju raditi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe, obećavati im političke ili kakve druge protu usluge, povlastice ili osobne koristi bilo koje vrste

Članak 59.

Poslovne knjige

(1) Osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protуреferenduskog odbora, dužna je od dana otvaranja posebnog računa za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe voditi Knjigu blagajne i Knjigu prihoda i rashoda. Prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

(2) Izgled i sadržaj Knjige blagajne i Knjige prihoda i rashoda iz stavka 1. ovoga članka, propisuje Ministar financija pravilnikom.

Nadzor nad financiranjem referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe

Članak 60.

(1) Državno izorno povjerenstvo u suradnji s nadležnim povjerenstvima nadzire poštivanje odredbi ovoga Zakona koje se odnose na financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

(2) U provedbi nadzora Državno izorno povjerenstvo može zatražiti potrebne informacije, podatke i poduzimanje potrebnih radnji od drugih nadležnih tijela. Nadležna tijela dužna su u zatraženom roku dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu sve tražene informacije, podatke i nalaze u okviru svoje nadležnosti.

(3) Tijekom trajanja referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, osobe ovlaštene za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protуреferenduskog odbora dužne su voditi i dnevno ažurirati evidencije o svim primljenim donacijama i troškovima referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, te dostaviti tražene podatke Državnom izbornom povjerenstvu na njegov zahtjev i tijekom trajanja referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

(4) Državno izorno povjerenstvo dužno je prilikom provođenja nadzora na temelju dokumentacije dostavljene od stranke Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protуреferenduskog odbora, putem nadležnih tijela i službi, provjeriti da li iznosi

utrošenih sredstava odgovaraju primljenim iznosima navedenim u financijskim izvještajima i jesu li podaci navedeni u tim izvještajima točni.

Izvješće o nadzoru financiranja referendumске aktivnosti i referendumске promidžbe

Članak 61.

Izvješće Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi ovoga Zakona koje se odnose na financiranje referendumске aktivnosti i referendumске promidžbe, objavljuje se na web-stranici Državnog izbornog povjerenstva u roku od 60 dana od dostave Financijskog izvještaja o financiranju referendumске aktivnosti i referendumске promidžbe.

X. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 62.

(1) Novčanom kaznom za prekršaj kaznit će se:

1. politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, koji financijska sredstva koriste suprotno odredbi članka 3. stavka 4. i stavka 5. ovoga Zakona,
2. nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača koji u propisanom roku ne vrati iznos ovršenih sredstava, sukladno članku 9. stavku 4. ovoga Zakona,
3. politička stranka koja ne vodi evidenciju o primitku članarina odnosno članskih doprinosa i dobrovoljnih priloga i ne izdaje potvrde o njihovom primitku te nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne regionalne samouprave izabran s liste grupe birača, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne vodi evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga i ne izdaje potvrde o njihovom primitku, sukladno odredbi članka 12. stavka 6. ovoga Zakona,
4. politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji vrijednosti donacija koje prelaze visinu iznosa utvrđenu u članku 13. stavkom 3. i 4. ovoga Zakona, ne prijavi i ne uplati u državni proračun, sukladno članku 13. stavku 5. ovoga Zakona.
5. politička stranka, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe, sukladno članku 14. stavku 3. ovoga Zakona,
6. kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske te kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina koji ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu, sukladno odredbi članka 15. ovoga Zakona,

7. kandidati i osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača koji ne vrate ovršeni iznos sredstava u propisanom roku, sukladno članku 16. stavku 9. ovoga Zakona,

8. političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati koji donacije primljene nakon završetka izborne promidžbe, u propisanom roku ne vrate donatorima, odnosno ne uplate u državni proračun, sukladno članku 16. stavku 13. ovoga Zakona,

9. političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati koji neutrošena sredstva preostala na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe ne rasporede sukladno članku 16. stavcima 14. i 15. ovoga Zakona, osim u slučaju ako je iznos sredstava preostalih na posebnom računu manji od 2.000,00 kuna,

10. politička stranka, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji sredstva izborne promidžbe koriste u nedopuštene svrhe, odnosno suprotno članku 18. stavku 1. i 2. ovoga Zakona, te koji koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i opremu državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave suprotno zabrani iz članka 18. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, osim ako im je za isto djelo izrečena administrativna sankcija iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona,

11. politička stranka, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji prekorači ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe, sukladno članku 19. stavcima 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona, osim ako im je za isto djelo izrečena administrativna sankcija iz članka 43. stavka 3. i 4. ovoga Zakona,

12. politička stranka, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ukupan iznos vrijednosti primljenih donacija koji prelazi iznos dopuštenih troškova izborne promidžbe ne vrati uplatiocima, sukladno članku 19. stavku 5. ovoga Zakona, osim ako im je za isto djelo izrečena administrativna sankcija iz članka 43. stavka 3. i 4. ovoga Zakona,

13. politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj lista grupe birača i kandidat koji ne prijavi uplatu donacija iz nedopuštenih izvora i ne doznači uplaćena sredstva u državni proračun, sukladno članku 24. stavku 4. ovoga Zakona,

14. politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji radi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe ili obećava političke ili druge protuusluge, povlastice ili osobne koristi fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju donacija, sukladno odredbi članka 25. ovoga Zakona,

15. politička stranka i kandidat koji u propisanom roku i sadržaju ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe, sukladno članku 26. i 27. ovoga Zakona, te osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača koji u propisanom roku i sadržaju ne dostavi Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe, sukladno odredbi članka

26. ovoga Zakona, osim ako im je za isto djelo izrečena administrativna sankcija iz članka 43. stavka 5. i 6. ovoga Zakona,

16. politička stranka i nezavisni zastupnik koji u propisanom roku i sadržaju ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama koje su primili u prvih šest mjeseci tekuće godine, odnosno obavijest da u navedenom periodu nisu primili donacije, sukladno članku 28. stavku 1. i 3. ovoga Zakona te član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne dostavi u propisanom roku i sadržaju Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama, sukladno članku 28. stavku 2. ovoga Zakona, osim ako im je za isto djelo izrečena administrativna sankcija iz članka 44. ovoga Zakona,

17. politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji ne vode poslovne knjige sukladno članku 31. ovoga Zakona,

18. politička stranka, nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne dostave Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu godišnji financijski izvještaj s propisanim prilogima i u propisanom roku, sukladno članku 32. ovoga Zakona, osim ako im je za isto djelo izrečena administrativna sankcija iz članka 44. ovoga Zakona,

19. osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne vodi poslovne knjige sukladno članku 35. ovoga Zakona,

20. politička stranka, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima i u propisanom roku, sukladno odredbi članka 36. ovoga Zakona, osim ako im je za isto djelo izrečena administrativna sankcija iz članka 43. stavka 5. i 6. ovoga Zakona,

21. politička stranka, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne vode i ne ažuriraju evidencije o primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ne dostave traženu dokumentaciju za zahtjev Državnog izbornog povjerenstva tijekom izborne promidžbe, sukladno odredbi članka 38. ovoga Zakona,

22. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora koja ne vodi evidenciju o primitku donacija i ne izdaje potvrde o njihovom primitku, sukladno članku 47. stavku 5.,

23. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora koja vrijednosti donacija koje prelaze visinu iznosa utvrđenu u članku 47. stavkom 7. i 8. ovoga Zakona, ne prijavi i ne uplati u državni proračun, sukladno članku 47. stavku 9. ovoga Zakona,

24. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora koja donacije primljene nakon završetka referendumske promidžbe, u propisanom roku ne vrate donatorima, odnosno ne uplate u državni proračun, sukladno članku 47. stavku 12. ovoga Zakona,

25. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja neutrošena sredstva preostala na posebnom računu za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe ne vrati uplatiocima, sukladno članku 50. stavku 4. ovoga Zakona, osim u slučaju ako je iznos sredstava preostalih na posebnom računu manji od 2.000,00 kuna,

26. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja sredstva za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe koristi u nedopuštene svrhe, odnosno suprotno članku 51. ovoga Zakona,

27. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koji prekorače ukupno dopušteni iznos troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, sukladno članku 52. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona,

28. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja ukupan iznos vrijednosti primljenih donacija koji prelazi iznos dopuštenih troškova referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe ne vrati uplatiocima, sukladno članku 52. stavku 3. ovoga Zakona,

29. Osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja u propisanom roku i sadržaju ne dostavi Državnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama za financiranje referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, izvješće o troškovima za financiranje referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe te izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, sukladno članku 53. ovoga Zakona,

30. Osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja ne dostavi Državnom izbornom povjerenstvu financijski izvještaj o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima i u propisanom roku, sukladno članku 55. ovoga Zakona,

31. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja ne prijavi uplatu donacija iz nedopuštenih izvora i ne doznači uplaćena sredstva u državni proračun, sukladno članku 57. stavku 3. ovoga Zakona,

32. predstavnik Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koji radi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe ili obećava političke ili druge protuusluge, povlastice ili osobne koristi fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju donacija, sukladno članku 58. ovoga Zakona,

33. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja ne vodi poslovne knjige sukladno članku 59. ovoga Zakona,

34. osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Proturreferenduskog odbora koja ne vodi i ne ažurira evidencije o primljenim donacijama i troškovima referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe ili ne dostavi traženu

dokumentaciju na zahtjev Državnog izbornog povjerenstva tijekom referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, sukladno članku 60. stavku 3. ovoga Zakona,

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, politička stranka kazniti će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna, a nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabra s liste grupe birača, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, nositelj liste grupe birača, kandidat, osoba ovlaštena za zastupanje Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora i predstavnik Organizacijskog odbora, odnosno Organizatora, odnosno Protureferenduskog odbora, kazniti će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 kuna.“.

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom za prekršaj kaznit će se:

– fizička osoba i pravna osoba koja ne izda račun, odnosno potvrdu za donacije u obliku proizvoda ili usluga, odnosno ako vrijednost darovanog proizvoda ili usluga, naznačena na računu, odnosno potvrdi ne odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti, sukladno članku 12. stavku 3. i članku 47. stavku 3. ovoga Zakona,

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 20.000,00 kuna.

Članak 64.

Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

– jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja u proračunu ne osigura sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i članova predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, sukladno članku 4. stavku 2. ovoga Zakona.

Članak 65.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

– jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i članova predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača ne doznajuje redovito, sukladno članku 8. stavku 2. ovoga Zakona, te koja naknadu troškova izborne promidžbe ne isplati u propisanom roku, sukladno članku 23. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 66.

Novčanom kaznom za prekršaj u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 kuna kazniti će se osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i odgovorna osoba u Hrvatskom saboru, koja suprotno odluci Državnog izbornog povjerenstva o izricanju administrativne sankcije iz članaka 43. i 44. ovoga Zakona, odobri isplatu naknade troškova izborne promidžbe ili isplatu sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 67.

Imovina koju politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, osoba ovlaštena za zastupanje nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača ili kandidat stekne počinjenjem prekršaja iz ovoga Zakona, oduzima se sukladno odredbama posebnog zakona.

Članak 68.

(1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom ovlašteni tužitelj je državni odvjetnik.

(2) Državni ured za reviziju i Državno izorno povjerenstvo, u okviru svojeg djelokruga, dužni su o utvrđenim povredama ovoga Zakona obavijestiti nadležno državno odvjetništvo te dostaviti cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na konkretan predmet i sve ostale podatke i činjenice kojima raspolažu ili su ih pribavili, uz naznaku izvora, a koje se odnose na konkretan predmet.

X. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA I VOĐENJE INFORMACIJSKOG SUSTAVA ZA NADZOR FINANCIRANJA

Članak 69.

(1) Držano izorno povjerenstvo daje upute o primjeni odredaba ovoga Zakona u vezi financijskog izvještavanja o financiranju izborne promidžbe te o financijskom izvještavanju o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

(2) Državno izorno povjerenstvo nadležno je za vođenje, održavanje i upravljanje informacijskim sustavom za nadzor financiranja.

(3) Državni ured za reviziju ima pristup informacijskom sustavu za nadzor financiranja.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 70.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe („Narodne novine“ broj 24/11., 61/11., 27/13. i 2/14.).

Ministar financija donijet će pravilnik iz članka 12. stavka 7., članka 14. stavka 4., članka 26. stavka 2., članka 28. stavka 8., članka 31. stavka 3., članka 32. stavka 3., članka 35. stavka 2., članka 36., stavka 4., članka 47. stavka 7., članka 53. stavka 2., članka 55. stavka 4. i članka 59. stavka 2. ovoga Zakona, usklađen s odredbama ovoga Zakona, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga članka.

Ministar uprave donijeti će pravilnik iz članka 28. stavka 9. ovoga Zakona, usklađen s odredbama ovoga Zakona, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 2. i 3. ovoga članka, ostaju na snazi Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe („Narodne novine“ broj 50/11., 93/11. i 55/13.) i Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i obrascu evidencije o političkim strankama zastupljenima u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranima s liste grupe birača („Narodne novine“ broj 90/13. i 96/13.).

Članak 71.

Postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 72.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 01. listopada 2015. godine, osim odredbi članka 12. stavka 7., članka 14. stavka 4., članka 26. stavka 2., članka 28. stavka 8., članka 31. stavka 3., članka 32. stavka 3., članka 35. stavka 2., članka 36., stavka 4., članka 47. stavka 7., članka 53. stavka 2., članka 55. stavka 4., članka 59. stavka 2., i članka 70. stavka 2. i 4., koje stupaju na snagu osmog dana od dana objave ovoga Zakona u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Uz članak 1.

Ovom odredbom utvrđuju se pitanja koja se predlažu urediti Prijedlogom ovog Zakona, te se utvrđuje da se ovim Zakonom uređuje financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata, način financiranja referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, stjecanje i trošenje sredstava te nadzor i revizija. Utvrđuje se da se Zakon primjenjuje na redovito godišnje financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, na financiranje izborne promidžbe, te se taksativno navodi na koje se izbore ovaj Zakon primjenjuje i definira se pojam financiranja u smislu ovog Zakona. (Za razliku od dosadašnjeg rješenja, proširuje se krug pitanja koja se uređuju Zakonom, u dijelu koji se odnosi na financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe)

Uz članak 2.

Ovom odredom se utvrđuje rodna neutralnost izraza koji se koriste u ovom Zakonu i propisima koji se donose na temelju ovog Zakona.

Uz članak 3.

Ovom odredbom utvrđuju se izvori financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, utvrđuje se u koju se svrhu sredstva iz navedenih izvora mogu koristiti te se zabranjuje trošenje tih sredstava za osobne potrebe.

Uz članak 4.

Ovom odredbom utvrđuje se način određivanja iznosa sredstava koji se osiguravaju u državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača. Za razliku od dosadašnjeg rješenja, utvrđuje se da se sredstva u državnom proračunu osiguravaju u iznosu od 0,08% ostvarenih poreznih prihoda iz prethodno objavljenog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, (a ne 0,05% od ostvarenih rashoda poslovanja, kao što je bilo prema dosadašnjem rješenju) te se utvrđuje da se sredstva u državnom proračunu mogu osigurati najviše do iznosa od 50.000,000 kuna (za razliku od dosadašnjeg rješenja koji nije predviđao gornju granicu sredstava). Ovom odredom se također, za razliku od dosadašnjeg rješenja, ujedno propisuje i minimalni iznos sredstava koji je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna osigurati u proračunu za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača te se utvrđuje da visina sredstava ne može biti određena u iznosu manjem od tisuću kuna godišnje po članu predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Uz članak 5.

Ovom odredbom se utvrđuje stjecanje pravna na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te se u odnosu na političke stranke, za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem su to pravo ostvarivale političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru, odnosno koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, utvrđuje da navedeno pravo imaju političke

stranke koje su osvojile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru, odnosno koje su osvojile mjesto člana u predstavničkom tijelu, a radi usklađivanja s novim rješenjem iz ovoga Zakona (članak 6.), prema kojem se sredstva iz proračuna raspoređuju političkim strankama, razmjerno broju njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela jedinice samouprave, u trenutku proglašenja konačnih službenih rezultata izbora, a ne kao prema dosadašnjem rješenju, u trenutku konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkog tijela jedinice samouprave. Kao novina u odnosu na dosadašnji Zakon, ovom odredbom se ujedno utvrđuje da se nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, mogu odreći financiranja iz proračuna te se uređuje postupanju u slučaju odricanja od navedenog prava.

Uz članak 6.

Ovom odredbom se utvrđuje način raspoređivanja sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna, te se utvrđuje da se sredstva za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju političkim strankama razmjerno broju njezinih zastupnika odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku proglašenja konačnih službenih rezultata izbora, za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem su se sredstva raspoređivala političkim strankama razmjerno broju njezinih članova u trenutku konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbom se također utvrđuje da u slučaju ako nezavisni zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice samouprave izabran s liste grupe birača, nakon proglašenja konačnih službenih rezultata izbora, postane član političke stranke koja participira u Hrvatskome saboru, odnosno u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, sredstva za redovito godišnje financiranje iz proračuna pripadaju političkoj stranci čiji je postao član, za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem su sredstva ostajala tom zastupniku, odnosno članu predstavničkog tijela.

Uz članak 7.

Ovom odredbom se utvrđuje pravo na naknadu za podzastupljeni spol, te se za razliku od dosadašnjeg određenja, prema kojem je pravo na naknadu za podzastupljeni spol pripadalo političkim strankama za svakog izabranog zastupnika, ovom odredbom se utvrđuje da pravo na naknadu za podzastupljeni spol pripada političkim strankama za svakog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela podzastupljenog spola (a ne za svakog izabranog). Kako se zastupljenost spolova mijenja i tijekom trajanja mandata (prestankom mandata ili stavljanjem mandata u mirovanje i određivanjem zamjenika), na ovaj način se preciznije određuje da se naknada za podzastupljeni spol također mijenja ovisno o promjeni u zastupljenosti spolova tijekom trajanja mandata, a ne određuje se samo jednom, prema sastavu prvotno izabranih zastupnika, odnosno članova predstavničkih tijela. Također se, za razliku od dosadašnje rješenja, utvrđuje da pravo na naknadu za podzastupljeni spol, osim političkih stranaka, imaju i nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača.

Uz članak 8.

Ovom odredbom određuju se tijela nadležna za donošenje odluke o raspoređivanju sredstava iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i način isplate tih sredstava. Također se, kao novina u odnosu na dosadašnji Zakon, u vezi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinice samouprave na poseban račun člana predstavničkog tijela izabranog s liste grupe birača, utvrđuje da jedinica samouprave, članu predstavničkog tijela izabranom s liste grupe birača

koji nije otvorio poseban račun u propisanom roku, nije dužna isplatiti sredstva za redovito godišnje financiranje za razdoblje u kojem poseban račun nije bio otvoren.

Uz članak 9.

Ovom odredbom utvrđuju se obveza i rok otvaranja posebnog računa za redovito godišnje financiranje političkih aktivnosti nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača (što se odnosi ponaosob na svakog nezavisnog zastupnika, odnosno svakog člana predstavničkog tijela jedinice samouprave izabranog s liste grupe birača), a kao novina u odnosu na dosadašnji Zakon, utvrđuje se da poseban račun nisu dužni otvoriti oni nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica samouprave izabrani s liste grupe birača koji su se odrekli prava na financiranje iz proračuna te svoju političku aktivnost ne financiraju niti iz drugih zakonom dopuštenih izvora (uz kumulativno ispunjenje oba navedena uvjeta). Odredbom se također definira poseban račun, uređuje se postupanje u slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa za pokriće troškova učinjenih u privatne svrhe, te se utvrđuje mogućnost osnivanja ureda za obavljanje administrativnih i stručnih poslova nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača.

Uz članak 10.

Ovom odredbom utvrđuje se zatvaranje posebnog računa za redovito godišnje financiranje nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača i raspolaganje s neutrošenim sredstvima na računu i imovinom nabavljenom sredstvima dobivenim iz proračuna, utvrđuje se obveze banaka kod kojih je otvoren poseban račun te se definira što se smatra bankom u smislu ovoga Zakona. Radi usklađivanja rokova za zatvaranje posebnog računa i raspoređivanja neutrošenih sredstava s tog računa do dana njegova zatvaranja, utvrđuje se da su nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice samouprave izabrani s liste grupe birača, dužni zatvoriti poseban račun i izvršiti povrat, odnosno rasporediti neutrošena sredstva s tog računa i imovinu nabavljenu sredstvima iz proračuna, u roku od 90 dana od dana konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkog tijela jedinice samouprave, za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem je rok za zatvaranje posebnog računa bio 6 mjeseci od dana konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkog tijela jedinice samouprave, a rok za povrat, odnosno raspolaganje s neutrošenim sredstvima 60 dana od dana konstituiranja navedenih tijela. Budući da nakon povrata neutrošenih sredstava s posebnog računa nema potrebe za egzistiranje praznog računa, navedeni rokovi su ujednačeni i određen je primjereni rok za njegovo zatvaranje i povrat, odnosno raspolaganje s neutrošenim sredstvima do dana njegova zatvaranja. Također se, za razliku od dosadašnjeg rješenja, precizira način utvrđivanja udjela sredstava iz proračuna i udjela sredstava iz donacija u preostalim neutrošenim sredstvima s posebnog računa. Kao novina, također se precizira postupanje s posebnim računom u slučaju mirovanja mandata.

Uz članak 11.

Ovom odredbom utvrđuje se pravo političkih stranaka na porezne olakšice prema odredbama posebnih zakona.

Uz članak 12.

Ovom odredbom definira se pojam članarine, odnosno članskog doprinosa i dobrovoljnog priloga (donacije), utvrđuje se način davanja dobrovoljnih priloga u obliku proizvoda ili usluga, te se utvrđuje obveza vođenja evidencije o primitku članarina, članskih doprinosa i

donacija, te obveza izdavanja potvrde o njihovu primitku. Kao novina, odredbom se ujedno utvrđuje da su fizičke i pravne osobe koje daju donacije, dužne primatelju donacije dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima. Također se utvrđuje da su za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga, pravne osobe i fizičke osobe koje su obveznici izdavanja računa, dužne izdati račun (koji ne podliježe naplati, na kojem se naznačuje tržišna vrijednost proizvoda ili usluge), a fizičke osobe koje nisu obveznici izdavanja računa dužne su za navedene donacije izdati potvrdu istog sadržaja, za razliku od dosadašnjeg rješenja, prema kojem su sve fizičke osobe za donacije u obliku proizvoda ili usluga bile dužne izdati navedeni račun.

Uz članak 13.

Ovom odredbom se utvrđuju se visina vrijednosti donacije koje pojedina fizička odnosno pravna osoba može donirati tijekom kalendarske godine političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, odnosno članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača, nezavisnoj listi, listi grupe birača te kandidatu, utvrđuje se način uplate donacije u novcu, te postupanje s donacijama koje prelaze dopuštene iznose.

Uz članak 14.

Ovom odredbom utvrđuju se izvori sredstava za financiranje izborne promidžbe. Definira se što se u smislu ovoga Zakona smatra izbornom promidžbom, što je novost u odnosu na dosadašnje rješenje, koje nije sadržavalo navedenu definiciju. Također se utvrđuje dostavljanje izvješća i objava podataka o medijskom oglašavanju izborne promidžbe unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Utvrđuje se da su političke stranke, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati dužni dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, podatke o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe te je objavu navedenih podataka dužno osigurati Državno izbornom povjerenstvo na svojoj web stranici. (Prema dosadašnjem rješenju nije postojala obveza dostave tih podataka Državnom izbornom povjerenstvu, a navedeni subjekti bili su dužni sami objaviti navedene podatke na svojim web-stranicama, odnosno na web-stranicama političke stranke koja je predložila kandidata ili putem dnevnog tiska, za lokalne izbore u lokalnom tisku).

Uz članak 15.

Ovom odredbom utvrđuje se financiranje izborne promidžbe iz vlastitih sredstava. Utvrđuje se da su kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske, kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, dužni dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu, te da je navedene podatke dužno objaviti Državno izbornom povjerenstvo na svojoj web stranici, za razliku od dosadašnjeg rješenja, prema kojem nije postojala obveza dostave tih podataka Državnom izbornom povjerenstvu i prema kojem su kandidati navedene podatke bili dužni sami objaviti (na svojim web-stranicama, odnosno na web stranicama političke stranke koja ih je predložila kao kandidate ili putem tiska, za lokalne izbore u lokalnom tisku). Ujedno se definiraju vlastita sredstva nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidata, što je također novost u odnosu na dosadašnje rješenje.

Uz članak 16.

Ovom odredbom utvrđuje se obveza političkih stranaka, kandidata, osoba ovlaštenih za zastupanje nezavisne liste i nositelja liste grupe birača da otvore poseban račun za financiranje izborne promidžbe, utvrđuje se obveza prikupljanja donacija za financiranje izborne promidžbe putem navedenog posebnog računa, definira se poseban račun, utvrđuju se rokovi za njegovo otvaranje i zatvaranje, uređuje se postupanje u slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa za podmirenje troškova u privatne svrhe, određuje se rok do kojeg se donacije mogu prikupljati na poseban račun te postupanje s donacijama primljenima nakon isteka navedenog roka, odnosno nakon završetka izborne promidžbe. Kao novina, u odnosu između političkih stranaka koje su zajednički predložile listu, precizno se definira da se povrat sredstava između političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, u iznosu koje je prema međusobnom sporazumu bila dužna podmiriti pojedina politička stranka, može izvršiti uplatom na središnji račun političke stranke koja je podmirila zajedničke troškove i da se navedena uplata ne smatra donacijom. Kao novina, odredbom se također uređuje pitanje raspolaganja sa svim neutrošenim sredstvima preostalim na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe, nakon završetka svih transakcija sukladno ovom Zakonu (vlastitim sredstvima, donacijama i sredstvima za naknadu troškova izborne promidžbe) za razliku od dosadašnjeg rješenja, kojim je bilo uređeno samo pitanje raspolaganja s neutrošenim sredstvima donacija. Također, za razliku od dosadašnjeg određenja, rok za zatvaranje posebnog računa za financiranje izborne promidžbe produžen je sa dosadašnjih 30 dana na 60 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe.

Uz članak 17.

Ovom odredbom utvrđuje se da je politička stranka koja osigurava sredstva za financiranje izborne promidžbe kandidata kojeg je predložila, dužna uplatiti ta sredstva na poseban račun za financiranje izborne promidžbe kandidata, a kao novina, utvrđuje se da se na iznos sredstava koja na poseban račun kandidata uplaćuje politička stranka koja je predložila kandidata, kao i na donacije u obliku proizvoda ili usluga koje osigurava politička stranka koja je predložila kandidata, ne odnose odredbe ovoga Zakona o ograničenju iznosa donacije, o ograničenju roka prikupljanja donacija i o zabrani financiranja od strane političkih stranaka kao neprofitnih organizacija. Prema dosadašnjem rješenju, u navedenom slučaju nije se primjenjivala samo odredba o ograničenju iznosa donacija i to samo na sredstva koja politička stranka uplati na poseban račun kandidata. Kako je politička stranka neprofitna pravna osoba, a Zakonom je utvrđena zabrana financiranja od strane neprofitnih pravnih osoba, ova odredba bila je kontradiktorna s odredbom o zabrani financiranja od strane neprofitnih pravnih osoba (dakle i političkih stranaka) te je stoga valjalo utvrditi da se odredba o zabrani financiranja od strane političkih stranaka kao neprofitnih pravnih osoba ne primjenjuje za slučaj financiranja kandidata od strane političke stranke koja ga je predložila i koja osigurava sredstva za financiranje njegove izborne promidžbe. Također, kako i nakon završetka izborne promidžbe, postoje određeni troškovi povezani s izborom (npr. za prostor koji se koristi pri očekivanju izbornih rezultata), valjalo je u navedenom slučaju također isključiti primjenu odredbe o roku prikupljanja donacija. Nadalje, kako se donacije osim u novcu, mogu davati i u obliku proizvoda i usluga, politička stranka koja financira kandidata kojeg je predložila, može kandidatu također davati donacije i u obliku npr. usluga (primjerice, davanje na korištenje vozila ili prostora u vlasništvu stranke ili u najmu stranke kojeg stranka koristi tijekom godine za vlastite potrebe), primjenu odredaba o ograničenju iznosa donacije, roku prikupljanja donacija i zabrani financiranja također je valjalo isključiti i u odnosu na donacije takve vrste koje politička stranka koja je predložila kandidata daje tom kandidatu. Radi izbjegavanja bilo kakvih nedoumica, temeljem ove odredbe politička stranka ne može sa svojeg računa,

isključivo za potrebe izborne promidžbe kandidata, plaćati proizvode i usluge i davati ih kandidatu kao svoje donacije.

Uz članak 18.

Ovom odredbom utvrđuje se u koju se svrhu mogu koristiti sredstva prikupljena za financiranje izborne promidžbe, utvrđuje se zabrana korištenja tih sredstava za osobne potrebe, zabranjuje se korištenje proračunskih sredstava za potrebe izborne promidžbe, koje kandidati kao državni ili lokalni dužnosnici koriste u obavljanju svojih dužnosti, također se zabranjuje korištenje uredskog prostora i opreme državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe izborne promidžbe, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štićenim osobama.

Uz članak 19.

Ovom odredbom se utvrđuju maksimalno dozvoljeni ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidatu, odnosno kandidacijskoj listi te postupanje u slučaju ako ukupna vrijednost primljenih donacija prelazi ukupno dozvoljeni iznos troškova izborne promidžbe. Rješenje je ostalo neizmijenjeno u odnosu na dosadašnje, osim u odnosu na maksimalno dozvoljeni ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidacijskoj listi na izborima za članove za Europski parlament, koji je povećan sa dosadašnjih 1.500.000,00 kuna na 4.000.000,00 kuna.

Uz članke 20.-23.

Ovim odredbama utvrđuju se uvjeti za stjecanje pravna na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, utvrđuje se način određivanja visine naknade troškova izborne promidžbe, način njezine isplate i raspoređivanja te rok za isplatu. Za razliku od dosadašnjeg rješenja, utvrđuje se da se naknada troškova izborne promidžbe isplaćuje u roku od 30 dana od dana objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu (umjesto dosadašnjeg roka od 60 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora), radi mogućnosti učinkovitog nadzora i izricanja administrativnih sankcija koje se odnose na naknadu troškova izborne promidžbe.

Uz članak 24.

Ovom odredbom utvrđuju se nedopušteni izvori financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata, te se utvrđuje postupanje s donacijama koje su primljene iz nedopuštenih izvora.

Uz članak 25.

Ovom odredbom utvrđuje se zabrana političkog ili drugog pritiska na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju donacija, kao i zabrana pogodovanja.

Uz članke 26. i 27.

Ovim odredbama se uređuju se obveza, rok, sadržaj i način dostavljanja izvješća o donacijama i izvješća o troškovima izborne promidžbe Državnom izbornom povjerenstvu te način njihove objave. Kao novina u odnosu na dosadašnje rješenje, utvrđuje se da se navedena izvješća dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, te da je njihovu objavu dužno osigurati Državno izborno povjerenstvo na svojoj web stranici. (Prema dosadašnjem rješenju, izvješća su se dostavljala nadležnom izbornom povjerenstvu, a obveza objave navedenih izvješća teretila je političke stranke, nositelje

nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidate, koji su bili dužni navedena izvješća javno objaviti na svojoj web stranici, odnosno na web stranicama političke stranke koja je predložila kandidata ili putem dnevnog tiska, za lokalne izbore u lokalnom tisku).

Uz članak 28.

Ovom odredbom utvrđuje se obveza političkih stranaka i nezavisnih zastupnika da Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, dostave polugodišnje izvješća o donacijama koje su primili u prvih šest mjeseci tekuće godine, te se utvrđuje obveza Državnog izbornog povjerenstva da osigura javnu objavu navedenih izvješća na svojoj web stranici. (Prema dosadašnjem rješenju nije postojala obveza dostave navedenih izvješća Državnom izbornom povjerenstvu, već su subjekti nadzora bili dužni spomenuta izvješća javno objaviti na svojoj web stranici). Odredbom se također utvrđuje da su članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača koji za potporu svojeg političkog djelovanja stječu prihode, dužni dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu polugodišnje izvješće o donacijama, samo ako su u prvih šest mjeseci tekuće godine primili donacije u ukupnoj vrijednosti većoj od 5.000,00 kuna, a sukladno rješenju iz ovog Prijedloga zakona, prema kojem su navedeni nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice samouprave dužni sastavljati financijski izvještaj samo ako su u poslovnoj godini za koju se financijski izvještaj sastavlja ostvarili prihode veće od 5.000,00 kuna. (Ovo rješenje također predstavlja novinu u odnosu na dosadašnje rješenje prema kojem navedeni subjekti također nisu bili dužni dostavljati polugodišnje izvješće o donacijama nadzornom tijelu, već su ih bili dužni sami objavljivati na svojim web stranicama, a obveza objave teretila je sve nezavisne zastupnike i članove predstavničkih tijela, neovisno o iznosu primljenih donacija). Ovom odredbom se također utvrđuje obveza političkih stranaka i nezavisnih zastupnika koji nisu primili donacije u prvih šest mjeseci tekuće godine, da Državnom izbornom povjerenstvu dostave obavijest da u navedenom periodu nisu primili donacije, dok se ista obveza ne utvrđuje za navedene članove predstavničkih tijela jedinica samouprave izabrane s liste grupe birača, a s obzirom da isti nisu u obvezi dostavljati ni polugodišnja izvješća o donacijama, ako je njihova ukupna primljena vrijednost jednaka ili manja iznosu od 5.000,00 kuna. Ovom odredbom se također utvrđuje obveza Ureda državne uprave u županijama da vode evidencije o političkim strankama zastupljenim u predstavničkim tijelima jedinica samouprave i članovima predstavničkih tijela izabranima s liste grupe birača kao i obveza dostavljanja podataka iz evidencije Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu na njihov zahtjev.

Uz članak 29.

Ovom odredbom se utvrđuje provedba nadzora i revizije te tijela nadležna za njihovu provedbu. Za razliku od dosadašnjeg rješenja, radi izbjegavanja bilo kakvih dvojbi u odnosu na opseg nadzora Državnog izbornog povjerenstva, izrijekom se utvrđuje da Državno izbornom povjerenstvo, pored ostalog, nadzire i financiranje iz sredstava državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zakonom je propisana obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da u proračunu jedinice osigura sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i članova predstavničkog tijela jedinice koji su izabrani s liste grupe birača, da ih rasporedi i doznačuje na propisani način, da isplati naknadu troškova izborne promidžbe u skladu sa Zakonom, da objavljuje izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna za redovito godišnje financiranje, te je Državno izbornom povjerenstvo, kao nadzorno tijelo, dužno nadzirati poštivanje svih odredbi ovoga Zakona i od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članke 30. i 31.

Ovim odredbama se uređuje obveza donošenja programa rada i financijskog plana i vođenje poslovnih knjiga političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača. Utvrđuje se da su političke stranke i nezavisni zastupnici dužni voditi poslovne knjige prema načelu dvojnog knjigovodstva, sukladno propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, neovisno o vrijednosti njihove imovine i visini ostvarenih prihoda. U odnosu na članove predstavničkih tijela jedinica samouprave izabrane s liste grupe birača, obveza vođenja poslovnih knjiga utvrđena je samo za one koji su sukladno ovome Zakonu dužni sastavljati godišnje financijske izvještaje. Isti su dužni voditi Knjigu blagajne i Knjigu prihoda i rashoda i popis dugotrajne nefinancijske imovine, te se utvrđuje da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, zbog transparentnosti financijskih izvještaja, odnosno kako bi se prikazivali svi rashodi, neovisno o plaćanju.

Uz članak 32.

Ovom odredbom se uređuje sastavljanje i podnošenje godišnjih financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu i Državnom uredu za reviziju te se utvrđuju njegovi sastavni dijelovi. Kao novina u načinu dostavljanja godišnjih financijskih izvještaja, utvrđuje se da se isti dostavljaju nadležnim tijelima unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Također, kao novina u odnosu na dosadašnje rješenje, utvrđuje se da su nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, dužni sastavljati financijske izvještaje ako su u poslovnoj godini za koju se sastavlja financijski izvještaj ostvarili prihode veće od 5.000,00 kuna. Odredbom se također utvrđuje obveza sastavljanja i podnošenja godišnjeg financijskog izvještaja nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača u slučaju prestanka mandata, a sukladno novim rješenjima iz ovoga Zakona, uređuje se i pitanje sastavljanja i podnošenja godišnjeg financijskog izvještaja navedenih subjekata u slučaju odricanja od prava na financiranje, te u slučaju ako nezavisni zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice samouprave izabran s liste grupe birača postane član političke stranke koja participira u Hrvatskome saboru, odnosno u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, kao i podnošenje financijskog izvještaja u slučaju zatvaranja posebnog računa zbog mirovanja mandata. (Ne postoji obveza zatvaranja posebnog računa u slučaju mirovanja mandata, međutim ako nezavisni zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela u slučaju mirovanja mandata želi zatvoriti poseban račun, dužan je u propisanom roku od zatvaranja računa, sastaviti i podnijeti financijski izvještaj). Odredbom se također uređuje sastavljanje i podnošenje godišnjeg financijskog izvještaja političkih stranaka, u slučaju brisanja iz Registra političkih stranaka, te u slučaju statusnih promjena.

Uz članke 33. i 34.

Ovim odredbama uređuje se obavljanje revizije političkih stranaka te nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne regionalne samouprave izabranih s liste grupe birača, dostavljanje izvješća o reviziji Hrvatskome saboru i njegova objava na web stranci Državnog ureda za reviziju.

Uz članke 35.-39.

Ovim odredbama utvrđuje se nadzor financiranja izborne promidžbe, vođenje poslovnih knjiga osoba ovlaštenih za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelja liste grupe birača i kandidata, utvrđuje se obveza sastavljanja financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe, utvrđuju se njegovi sastavni dijelovi, te rokovi i način njegova dostavljanja

Državnom izbornom povjerenstvu. Također, kako odredba članka 34. stavka 3. dosadašnjeg Zakona (pozicionirana kao članak 36. stavak 3. Prijedloga zakona), nije bila usklađena sa člankom 25. dosadašnjeg Zakona (pozicioniranim kao članak 27. ovog Prijedloga zakona), ujedno je radi usklađivanja navedenih odredbi, u članku 36. stavku 3. (dosadašnjem članku 34. stavku 3. brisan dio rečenice koji je glasio: „za financiranje njegove promidžbe“.

U odnosu na vođenje poslovnih knjiga, za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona, kojim je bila utvrđena primjena propisa o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, utvrđuje se da su osobe ovlaštene za zastupanje nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidata dužni voditi knjigu blagajne i knjigu prihoda i rashoda, te se utvrđuje da izgled i sadržaj Knjige blagajne i Knjige prihoda i rashoda propisuje Ministar financija pravilnikom. Također se utvrđuje da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, zbog transparentnosti financijskih izvještaja, odnosno kako bi se prikazivali svi rashodi, neovisno o plaćanju. U odnosu na način dostavljanja Financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe, za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona, utvrđuje se da se financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Uz članak 40.

Ovom odredbom se utvrđuje objavljivanje izvješća Državnog izbornog povjerenstva o nadzoru poštivanja odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu, a kao novina u odnosu na dosadašnji Zakona, utvrđuje se da Državno izorno povjerenstvo sastavlja i izvješće o nadzoru godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača te da navedeno izvješće dostavlja Hrvatskome saboru i javno objavljuje na svojoj web stranici.

Uz članak 41.

Ovom odredbom utvrđuju se način i rokovi objave godišnjih financijskih izvještaja i financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe. Kao novina u odnosu na rješenje iz dosadašnjeg Zakona, utvrđuje se da godišnje financijske izvještaje i financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe objavljuje Državno izorno povjerenstvo na svojoj web stranici, za razliku od dosadašnje rješenja prema kojem su političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica samouprave izabrani s liste grupe birača, odnosno nositelji nezavisnih lista, lista grupe birača i kandidat bili dužni navedene izvještaje objavljivati na svojim web stranicama, (iznimno, vijećnici izabrani s liste grupe birača na web stranicama jedinice samouprave u kojoj politički djeluju), odnosno ili u dnevnom tisku (za lokalne izbore u lokalnom tisku), odnosno kandidati na web stranicama političke stranke koja ih je predložila.

Uz članak 42.

Ovom odredbom se utvrđuje obveza jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da po završetku poslovne godine, na svojim web stranicama objavi izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna jedinice samouprave za redovito godišnje financiranje svakog člana predstavničkog tijela izabranog s liste grupe birača, sa specificiranim podacima.

Uz članak 43.

Ovom odredbom se utvrđuju administrativne sankcije za kršenje odredbi ovoga Zakona koje se odnose na financiranje izborne promidžbe, a sastoje se, kao i do sada, u potpunom gubitku, djelomičnom gubitku ili obustavi naknade troškova izborne promidžbe. Za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona, prema kojem su se administrativne sankcije mogle izricati neovisno o prekršajnoj odgovornosti (te se za isto djelo mogla izreći i administrativna i prekršajna sankcija), ovom se odredbom izricanje administrativnih sankcija više ne utvrđuje neovisno o prekršajnoj odgovornosti. (Također, u prekršajnim odredbama izrijekom je isključeno izricanje prekršajne sankcije u slučaju ako je za isto djelo izrečena administrativna sankcija). Također, za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona, ne predviđa se više administrativna sankcija za neobjavljivanje podatak o donacijama i troškovima izborne promidžbe i za neobjavljivanje financijskih izvještaja, s obzirom da prema ovom Prijedlogu Zakona obveza objave navedenih podataka i izvješća više ne tereti subjekte nadzor, već navedene podatke i izvješća objavljuje Državno izborno povjerenstvo. Također, za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona, ovom odredbom se ujedno utvrđuje da se u slučaju obustave isplate naknade troškova izborne promidžbe, zbog nedostavljanja izvješća o donacijama i troškovima izborne promidžbe i financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe u propisanim rokovima, umanjuje iznos isplate naknade troškova izborne promidžbe za 0,5% po danu kašnjenja, računajući od ukupnog iznosa pripadajuće naknade troškova izborne promidžbe, za razliku od dosadašnjeg rješenja koji uz obustavu isplate do urednog ispunjenja obveze nije predviđao umanjene isplate za zakašnjenje dostave.

Uz članak 44.

Ovom odredbom se utvrđuju administrativne sankcije za kršenje odredbi Zakona koje se odnose na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje se sastoje u privremenoj obustavi ili razmjernom gubitku prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna. Za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona, navedena administrativna sankcija više se ne izriče neovisno o prekršajnoj odgovornosti, odnosno za isto djelo ne može se više istovremeno izreći navedena administrativna sankcija i prekršajna kazna. Prema rješenju iz Prijedloga Zakona, prema kojem se polugodišnja izvješća o donacijama dostavljaju Državnom izbornom povjerenstvu koje ih je dužno javno objaviti na svojoj web stranici, ovom odredbom se administrativna sankcija obustave isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna, osim za nedostavljanje godišnjeg financijskog izvještaja, utvrđuje i za nedostavljanje izvješća o donacijama Državnom izbornom povjerenstvu, (za razliku od dosadašnjeg rješenja, prema kojem se navedena sankcija izricala za neobjavljivanje izvješća o donacijama). Ovom odredbom se također određuje da odluku o obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna donosi Državno izborno povjerenstvo, za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona prema kojem je odluku o obustavi isplate sredstava iz državnog proračuna donosio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, a odluku o obustavi isplate sredstava iz proračuna jedinice samouprave, predstavničko tijelo te jedinice. Odredbom se također utvrđuje da ako politička stranka, nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice samouprave izabran s liste grupe birača, u roku 15 dana od zaprimanja odluke o privremenoj obustavi, ne dostavi nadležnim tijelima godišnji financijski izvještaj, odnosno izvješće o donacijama, gubi prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna za 0,5 % po danu kašnjenja. Kao novina u odnosu na dosadašnji Zakon, odredbom se također određuje način obustave, odnosno gubitka prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna u slučaju ako je politička stranka istovremeno zastupljena u Hrvatskome saboru i u predstavničkim tijelima jedinica, odnosno ako je zastupljena u više predstavničkih tijela jedinica, a nije istovremeno zastupljena u Hrvatskome saboru.

Uz članke 45. – 47.

Ovim odredbama se utvrđuju izvori financiranja referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, utvrđuje se financiranje iz vlastitih sredstava i iz donacija, određuju se dozvoljeni iznosi donacija od fizičkih i pravnih osoba, utvrđuju se rokovi za prikupljanje donacija te se utvrđuje postupanje s donacijama koje prelaze dopuštene vrijednosti, odnosno koje su primljene nakon završetka referendumske promidžbe.

Uz članke 48. - 50.

Ovim odredbama definira se poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, utvrđuju se obveza i rokovi otvaranja i zatvaranja posebnog računa te postupanje sa sredstva koja preostanu na posebnom računu do dana njegova zatvaranja.

Uz članke 51. i 52.

Ovim odredbama propisuje se ograničenje troškova referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, utvrđuje se ukupno dozvoljeni iznosi troškova referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe za raspisivanje državnog odnosno lokalnog referenduma, te se uređuje postupanje u slučaju prekoračenja dopuštenog iznosa troškova.

Uz članak 53.

Ovom odredbom utvrđuju se obveza, rokovi i način dostavljanja izvješća o donacijama, troškovima i medijskom oglašavanju referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe. Državnom izbornom povjerenstvu te se utvrđuje sadržaj navedenih izvješća i njihova objava.

Uz članak 54.

Ovom odredbom utvrđuje se obveza subjekata koji pružaju usluge medijskog oglašavanja referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, da Državnom izbornom povjerenstvu dostave cjenik usluga oglašavanja i da isti javno objave.

Uz članke 55. i 56.

Ovim odredbama utvrđuje se dužnost osoba ovlaštenih za zastupanje Organizacijskog odbora, organizatora, odnosno protureferenduskog odbora da sastave i dostave Državnom izbornom povjerenstvu financijski izvještaja o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, utvrđuju se način i rokovi dostavljanja navedenog izvještaja, utvrđuju se sastavni dijelovi navedenog izvještaja, rokovi i način njegove objave, kao i obveza navedenih subjekata da Državnom izbornom povjerenstvu na njegov zahtjev dostave svu traženu dokumentaciju.

Uz članke 57. i 58.

Ovim odredbama utvrđuju se nedopušteni izvori financiranja referendumskih aktivnosti i referendumske promidžbe, uređuje se postupanje s donacijama koje su primljene iz nedopuštenih izvora te se zabranjuje politički ili drugi pritisak kao i obećavanje protuusluga, povlastica ili osobne koristi prilikom prikupljanja donacija.

Uz članak 59.

Ovom odredbom utvrđuje se vođenje poslovnih knjiga za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe.

Uz članke 60. i 61.

Ovim odredbama utvrđuju se nadležno tijelo i način provedbe nadzora nad financiranjem referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, te način i rok objave izvješća Državnog izbornog povjerenstva o provedenom nadzoru.

Uz članke 62. - 66.

Ovim odredbama propisuju se novčane kazne za prekršaj za povrede ovoga Zakona. U odnosu na određenja prema dosadašnjem Zakonu, iznosi novčanih kazni su smanjeni, sve novčane kazne utvrđene su u apsolutnom iznosu, (za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem su pojedine kazne bile utvrđene u postotku od određene vrijednosti), isključuje se kažnjavanje novčanom kaznom za prekršaj ako je za isto djelo izrečena administrativna sankcija, te se isključuje novčana kazna za prekršaj za slučaj kada neutrošena sredstva preostala na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe, odnosno za financiranje referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe, koja nisu raspoređena sukladno Zakonu, ne prelaze iznos od 2.000,00 kuna. Također, za razliku od dosadašnjeg rješenja, ne predviđa se novčana kazna za prekršaj za fizičke i pravne osobe koje suprotno zabrani uplate donacije, budući da se iznosi takvih donacija ne vraćaju donatorima već se moraju uplatiti u državni proračun, te fizičke i pravne osobe koje su uplatile donaciju protivno zabrani, ostaju bez tih sredstava i već su time sankcionirane. Isto tako, za razliku od dosadašnjeg rješenja, osim novčane kazne za osobu ovlaštenu za zastupanje i predstavljane jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ne predviđa se i novčana kazna za prekršaj za osobu odgovornu za financijsko poslovanje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, obzirom da ista ne može biti odgovorna za neisplatu sredstava ako sredstva nisu odobrena od strane ovlaštenih osoba. Također se, kao novina, utvrđuje i novčana kazna za prekršaj za osobu ovlaštenu za zastupanje i predstavljanje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i odgovornu osobu u Hrvatskome saboru, koja postupi suprotno odluci Državnog izbornog povjerenstva o izricanju administrativne sankcije.

Uz članak 67.

Ovom odredbom utvrđuje se oduzimanje imovine stečene počinjenjem prekršaja iz ovoga Zakona.

Uz članak 68.

Ovom odredbom se utvrđuje ovlašteni tužitelj za prekršaje propisane ovim Zakonom, utvrđuje se da su Državno izborno povjerenstvo i Državni ured za reviziju o utvrđenim povredama ovoga Zakona dužni obavijestiti nadležno državno odvjetništvo, (za razliku od rješenja iz dosadašnjeg Zakona prema kojem su o istom bili dužni obavijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske), te se utvrđuje obveza Državnog izbornog povjerenstva i Državnog ureda za reviziju da nadležnom državnom odvjetništvu dostave cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na konkretan predmet.

Uz članak 69.

Ovom odredbom se utvrđuje da Državno izborno povjerenstvo daje upute o primjeni odredaba ovoga zakona u vezi financijskog izvještavanja o financiranju izborne promidžbe, te o financijskom izvještavanju o financiranju referendumske aktivnosti i referendumske promidžbe. Odredbom se također utvrđuje da je Državno izborno povjerenstvo nadležno za vođenje, održavanje i upravljanje informacijskim sustavom za nadzor financiranja.

Uz članak 70.

Ovom odredbom se utvrđuje prestanak važenja Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe („Narodne novine“ 24/11., 61/11., 27/13. i 2/14.), utvrđuju se rokovi za donošenje provedbenih propisa temeljem ovoga Zakona, te se utvrđuje da do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih temeljem ovoga Zakona, ostaju na snazi dosadašnji provedbeni propisi.

Uz članak 71.

Ovom odredbom se utvrđuje da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 72.

Ovom odredbom se utvrđuje stupanje na snagu ovoga Zakona. Utvrđuje se da Zakon stupa na snagu 01. listopada 2015. godine, osim odredaba kojima se utvrđuje donošenje provedbenog propisa kojim se propisuju obrasci za podnošenje izvješća, izvještaja i drugih podataka nadležnim tijelima, koje stupaju na snagu osmog dana od dana objave ovoga Zakona u „Narodnim novinama“, a kako bi se omogućile pretpostavke za pravovremeni razvoj i uspostavu informacijskog sustava za nadzor financiranja, putem kojeg se izvješća i drugi podaci dostavljaju nadležnim tijelima i time osigurala puna primjena ovoga Zakona, od dana njegova stupanja na snagu.